

Podblegaške novice

letnik 17, številka 5
maj 2013

GLASILO OBČINE
GORENJA VAS
- POLJANE

Iz županovega dnevnika

• 4. april: Obisk novega komandirja Policijske postaje Škofja Loka Saša Enika na občini. Pogovor je bil spoznavne narave, Eniko pa je izpostavil varnost občanov in varovanje njihovega premoženja, saj so se kraje pri nas povečale glede na leto prej.

• 5. april: Obisk sejma Prosti čas v Celovcu, kjer se je predstavljala Gorenjska in seveda naša občina.

• 5. april: Okrogla miza v Gorenji vasi o našem rojaku Ivanu Regnu iz Lajš. Vesel sem bil obiska in spoznanja, kako pomembno je obujati delo našega prednika, saj je v času svojega delovanja dosegel svetovna priznanja.

• 6. april: Na odprtju nove Sirmice pri Pustotniku. Pomemben dogodek za področje kmetijstva, turizma in malega gospodarstva v naši občini in v Poljanski dolini.

• 7. april: Ogljed odlično obiskane retrospektive Tavčarjeve predstave Cvetje v jeseni v Poljanah.

• 10. april: Sprejel mlade poljanske gasilce – pionirje Aljaža, Tima in Sama s spremstvom, ki so postali državni prvaki v orientaciji.

• 17. april: Obiskal me je novi načelnik Upravne enote Škofja Loka Bojan Miklavčič. Sestanek je bil spoznavne narave in dano je bilo zagotovilo o še tesnejšem sodelovanju z občino, predvsem v upravnih postopkih.

• 20. april: Na 1. srečanju lesostrugarjev na Visokem, tudi sam sem bil vesel izjemnega obiska. Zahvala Stanetu Lamovšku, idejnemu ustvarjalcu srečanja.

• 20. april: Na zaključku delovno-čistilne akcije v KS Poljane.

• 21. april: V telovadnici OŠ Poljane smo gostili Gostilno pr' Francet, promocijsko oddajo za društva v občini.

• 21. april: Ogljed retrospektive Tavčarjeve predstave Ravbarski cesar v polni dvorani v Poljanah.

• 23. april: S projektno skupino smo si ogledali traso krajše tematske poti Rupnikove linije v okolici Gorenje vasi.

• 27. april: Na zaključku delovno-čistilne akcije na Hotavljah.

• 27. april: Na zaključku turnirja Dan košarke pri KK Gorenja vas.

• 30. april: Na prvomajskem kresovanju Pr' Topličarju in na Visokem.

Milan Čadež, župan

Obvoznica Gorenja vas

Z deli naj bi pričeli že v nekaj dneh

Marca so na Direkciji RS za ceste že odprli vloge, ki so prispele na razpis za izvajalca del, ter jih pregledali in ocenili. Odločitev o oddaji javnega naročila je bila izdana 9. maja, vendar pa še ni pravnomočna. Če ne bo nobenega zahtevka za revizijo, bo začetek gradnje mogoč v juniju 2013, dokončanje del pa je predvideno v letu in pol.

Izgradnja obvoznice v Gorenji vasi predvideva: traso nove obvozne ceste od že urejenega krožišča do navezave na obstoječo cesto proti Hotavljam v dolžini 618 metrov, rušitev nekaterih objektov s spremljajočimi pomožnimi objekti, ureditev dveh križišč, podpornih in protipoplavnih zidov, dveh avtobusnih postajališč, mirujočega in peš prometa. Uredili bodo odvodnjavanje, prestavili oz. zaščitili nekatere vode gospodarske javne infrastrukture, poskrbeli za prometno opremo in signalizacijo ter protihrupno zaščito. Če ne bo zapletov v postopku javnega naročanja, je začetek gradnje predviden že za junij, rok za dokončanje del pa je 18 mesecev.

V veljavnem državnem proračunu je za letošnje leto za gradnjo gorenjevaške obvoznice namenjenih 477.928 evrov. Skupna ocenjena vrednost znaša 5,53 milijona evrov, iz Evropskega sklada za regionalni razvoj se bo nateklo 3,44 milijona evrov, občinskega denarja bo le približno 100.000 evrov, ostalo bo pokrila država.

Zakleta 4. razvojna os?

Gorenjevaška obvoznica je tudi ena od treh pomembnejših projektov na t. i. 4. razvojni osi med Jeprco in Želinom, ki predstavlja najkrajšo cestno povezavo zgornje soške doline z osrednjo Slovenijo. Če so se aktivnosti v Gorenji vasi le pričele premikati, pa drugima dvema projektoma, poljanski obvoznici v Škofji Loki in tunelski povezavi Cerknega s Hotavljami, slabo kaže.

Slednje je padlo v vodo že z odhodom prejšnje vlade, ki je čez projekt 'Cerkno–Hotavljje' malodane naredila križ. Na direkciji so nam zatrdili, da »navedene aktivnosti Vlade RS ne vplivajo na izvedbo projekta obvoznice Gorenja vas«.

Prav tako se je spet zataknilo na poljanski obvoznici, kot so poročali na Radiu Sora. Potem ko je bila direkcija za ceste primorana razveljaviti razpis za izvajalca druge in tretje etape poljanske obvoznice, ji je po pritožbah razpis uspelo ponoviti. Tik pred odpiranjem ponudb 15. maja je odvetnik enega od podjetij, ki se doslej nikoli ni prijavilo na noben razpis za dela na obvoznici, vložil zahtevek za revizijo razpisne dokumentacije in objave javnega naročila.

Če drugega ne, bodo na direkciji pri nadaljevanju postopkov ponovno morali trgovati s časom. Priganjajo pa jih roki – če jih država ujame, bo lahko izkoristila 27 milijonov evrov evropskih sredstev, v nasprotnem primeru pa bo morala celoten projekt (sprva ocenjen na 43 milijonov evrov) plačati sama.

Se lahko podobna zgodba zgodi tudi v Gorenji vasi? Teoritično da, saj na direkciji na vprašanje, ali je možno, da se začetek del zavleče, odgovarjajo: »Težav ni, lahko pa se pojavijo zapleti pri oddaji javnega naročila zaradi zahtevkov za revizijo.« V primeru idealnega scenarija bodo dela stekla v nekaj dneh.

Damjana Peternej

Stik z županom

Župan je dosegljiv za vaša vprašanja, predloge in mnenja vsak torek in sredo. Če bi z njim želeli govoriti na občini, se prej najavite pri tajnici na telefonsko številko 04/51-831-00 in povejte, približno koliko časa boste potrebovali, da boste dobili termin in vam ne bo treba čakati. Lahko se zgodi, da kdaj zaradi neodložitvih

obveznosti kljub napovedanim uradnim uram ne bo dosegljiv, za kar se že vnaprej opravičuje in prosi za razumevanje.

M. B.

Kdaj in kako do župana?

vsak torek	15 ^h –17 ^h	po tel.: 051/384-433
vsako sredo	14 ^h –17 ^h	na sedežu občine

Občinskih sredstev zmanjkuje, državnih (še) ni

Če smo v prejšnji številki Podblegaških novic pisali, da se razmere pod plazom na Sovodnju pa tudi nad njim ne umirjajo, so tokrat informacije nekoliko bolj optimistične. Zaradi izgradnje opornega zidu v dolini Podosojnščice in nasipa nad njim naj bi se umirilo plazenje terena, cesto proti Novi Oselici dodatno sidrajo.

Foto: Milka Burnik

Vrtanje in sidranje opornega zidu pod cesto, ki vodi v Novo Oselico

Geolog Tomaž Beguš še vedno opravlja meritve na sedem do deset dni: »Kot je bilo opaziti pri zadnjem merjenju, so se na vrtcu premiki močno zmanjšali, v okolici pa kažejo na trend zmanjševanja.« Prav tako naj bi se razpoke na vrtcu ne povečevale tako konstantno kot doslej. Ocenjuje, da tudi zaradi manjše količine padavin. Elizabeta Rakovec z občinske uprave pa pojasnjuje, da naj bi se plazenje umirilo tudi na račun izgradnje opornega zidu in utrjevalnega nasipa nad zidom, ki sega čez celotno brežino plazu.

Gradbenika s kopači in tovornjaki sta se poslovala, dokler ne dobita nove naročilnice oziroma plačila za nazaj, čeprav na občini zatrjujejo, »da so oddane vse naročilnice, vsak račun doslej pa je bil plačan v tridesetih dneh«.

V breg nad šolo in pod cesto proti Novi Oselici so v maju zavrtali delavci Minerva. V dveh vrstah so pod precejšnim naklonom navrtali več 9- in 12-metrskih lukenj, ki gredo do trdne zemeljske mase v globinah. Vanje so vbrizgali beton. To naj bi obdržalo oporni zid oziroma cestno površino v mirujočem stanju. Cesta nad šolo v Novo Oselico je namreč na odcepu za športno igrišče pozimi na zgornjem delu počila, zgodaj pomladi pa se je spodnji del začel še posedati.

Rebalans proračuna bo letos prej

Čeprav na občini za nadaljevanje sanacijskih del računajo predvsem na pomoč države, še vedno ne vedo, koliko denarja (in kdaj) jim ga bo ta nakazala. Iz evropskega solidarnostnega sklada se je za sanacijo podobnih naravnih nevarnosti že nateklo približno 14 milijonov evrov. Razdelili naj bi jih v naslednjih nekaj mesecih. Kar je nerazumljivo predvsem v primerih, kot je ta na Sovodnju, ki terja hitro ukrepanje – v EU so se lahko odločili odmeriti neko vsoto predvsem na račun že predstavljenih

zahtev in potreb. In če Slovenija to ima, bi lahko hitro razdelila denar. Občina ga zdaj nujno potrebuje, saj ji je zmanjkalo lastnih sredstev: »Z ministrstva kljub vztrajnemu poizvedovanju še vedno nimamo nobenega podatka, koliko denarja bodo namenili za sanacijo plazu na Sovodnju. Vsa sredstva smo doslej zagotovili iz proračuna. Da je bilo financiranje izvedljivo, je bilo potrebno vložiti veliko truda. Zlasti zaradi te elementarne nesreče bomo prerazporeditev

proračunskih sredstev oziroma rebalans celotnega proračuna letos izvedli že v juniju,« je pojasnila Rakovec.

Občina je za gradnjo opornega zidu in utrditev nasipa, interventna dela pod objektom, prestavitve vodovoda in druga nujna dela za sanacijo navedenega plazu doslej iz proračuna občine že izplačala dobrih 200.000 evrov, odprto pa je še naročilo v višini 44.860 evrov. Občina pričakuje, da bo del vloženih sredstev povrnjen iz državnega sanacijskega programa, razlika pa se bo namenila za dela, ki jih je za odpravo posledic plazenja in preprečitev nadaljnega plazenja še potrebno izvesti.

Obseg del bo odvisen od državnih sredstev

Izvedeli pa smo, da bodo šele po prejemu obvestila o višini državnih sredstev z Ministrstva za kmetijstvo in okolje lahko določili obseg del, ki jih bodo še izvedli letos. Katera bodo, ni mogoče reči, katera so (pre)potrebna, pa zagotovo. To sta izgradnja pilotne stene in utrditev temeljnih tal pod vrtcem. Javno naročilo za oboje je že izvedeno, prejete so bile tri ponudbe, izbira najugodnejšega izvajalca pa še ni pravomočna. Sanirati bo treba celotno stavbo vrtca. Kot pojasnjujejo na občini, so dela po končnem popisu ocenjena na 75.000 evrov, izvajalec pa še ni izbran. V vrtcu bi se vzgojiteljice ter učiteljici z otroki rade preselile že z novim šolskim letom, a vodjo šole Milko Burnik optimizem počasi zapušča: »1. september, ko bi mi želeli biti spet na svojem, torej v prizidku, bo prehitro tu.« Vendar dodaja: »Če bi oziroma bodo delali, je časovnica zagotovo mogoča.«

Damjana Peternej

OBVESTILO O ZBIranju POBUD ZA SPREMEMBO NAMEMBNOSTI ZEMLJIŠČ

Občina Gorenja vas - Poljane obvešča vse lastnike zemljišč na območju občine, da pripravlja spremembe občinskega prostorskega načrta. Zato zbira pobude lastnikov zemljišč za spremembo namenske rabe, na osnovi katerih bo izdelana podlaga za spremembo Občinskega prostorskega načrta Občine Gorenja vas - Poljane (OPN).

Zbiranje pobud za spremembo namenske rabe bo potekalo **od 10. junija do 15. oktobra 2013, pobudo pa je potrebno oddati na predpisanem obrazcu, ki bo na voljo na spletni strani Občine Gorenja vas - Poljane in v sprejemni pisarni občine od 10. junija dalje.**

Vsem zainteresiranim lastnikom zemljišč predlagamo, da pobudo vložijo v zgoraj navedenem terminu. Zaradi kompleksnosti in dolgotrajnosti postopka občina namerava k naslednjim spremembam pristopiti šele v naslednjih štirih do petih letih.

Vse lastnike obstoječih nezazidanih stavbnih zemljišč obenem obveščamo, da bo v septembru 2013 potekala javna razgrnitev podatkov o zavezancih za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za vsa še nepozidana stavbna zemljišča. Vsi lastniki stavbnih zemljišč pa imajo v zgoraj navedenem terminu možnost za vložitev pobude za izvzem iz stavbnega zemljišča.

župan Milan Čadež

Občina Iani poslovala s 85 tisoč evri plusa

Poraba sredstev iz proračuna v letu 2012 po področjih porabe (v €)

PROMET, PROMETNA INFRASTRUKTURA IN KOMUNIKACIJE	2.201.900
Investicijsko vzdrževanje in gradnja občinskih cest (od tega za LC Poljane–Javorje–Zapreval 789.857 €)	1.444.768
Upravljanje in tekoče vzdrževanje občinskih cest in javnih površin (letno vzdrževanje, zimska služba, odkupi zemljišč)	502.842
Urejanje cestnega prometa (parkirišča, postajališča, trgi, pločniki, signalizacija)	237.803
Cestna razsvetjava	16.487
IZOBRAŽEVANJE	2.046.769
Vrtci	1.234.766
Pomoči v osnovnem šolstvu – prevozi otrok v šolo in transferi k šolam	398.913
Osnovno šolstvo	397.841
Glasbeno šolstvo	15.250
VAROVANJE OKOLJA IN NARAVNE DEDIŠČINE	1.590.439
Ravnanje z odpadno vodo (od tega za kanalizacijo Javorje EU, 1.297.690 €)	1.433.640
Zbiranje in ravnanje z odpadki – storitve	155.040
Načrtovanje, varstvo in urejanje voda	1.759
PROSTOR, PLANIRANJE IN STANOVANJSKO KOMUNALNA DEJAVNOST	1.263.809
Oskrba z vodo (od tega za vodovodni sistem Podvrh–Zapreval 790.781 €)	1.048.495
Spodbujanje stanovanjske gradnje in drugi programi na stanovanjskem področju	107.871
Urejanje, nadzor na področju geodetskih evidenc, prostorsko načrtovanje	59.256
Urejanje pokopališč in pogrebna dejavnost	48.187
LOKALNA SAMOUPRAVA (obč. uprava, komunalna služba občine, KS, medobč. inšpektorat, upravljanje s premoženjem, potrebnim za delovanje obč. uprave)	673.210
PRIDOBIVANJE IN DISTRIBUCIJA ENERGETSKIH SUROVIN	476.021
Spodbujanje rabe obnovljivih virov energije (energetska sanacija OŠ Poljane, lokalni energetske koncept)	417.931
Oskrba s toplotno energijo (toplotne postaje)	41.915
Oskrba z električno energijo (GC Todraž)	16.174
SOCIALNO VARSTVO (SV)	375.604
SV starih (gradnja domov za starejše, subv. oskrbnin v domovih, pomoč na domu)	238.013
SV drugih ranljivih skupin (humanitarne org. in društva, varstvo oseb s posebnimi potrebami)	48.326
Soc. varstvo invalidov – družinski pomočnik	48.054
Programi v pomoč družini – prispevek novorojenčkom	22.950
SV materialno ogroženih (denarna pomoč, subvencije stanarin, vama hiša ...)	18.260
KULTURA, ŠPORT IN NEVLADNE ORGANIZACIJE	291.824
Knjižničarstvo in založništvo (knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka)	94.776
Drugi programi v kulturi (kulturni domovi, Šubičeva hiša, cerkve, kapelice ...)	93.358
Programi športa (športna in otroška igrišča, športna društva)	62.172
Ljubiteljska kultura (kulturna društva)	32.374
Programi za mladino (počitniške dejavnosti, skavi)	4.925
Programi veteranskih organizacij (obnove spomenikov) in premična kulturna dediščina (muzejska društva)	4.219
GOSPODARSTVO	244.565
Spodbujanje razvoja turizma in gostinstva	166.845
Spodbujanje razvoja malega gospodarstva	77.720
INTERVENCIJSKI PROGRAMI IN OBVEZNOSTI	225.436
Posebni programi v primerih nesreč – cestni program, odprava poplav	225.436
SKUPNE ADMINISTRATIVNE SLUŽBE IN SPLOŠNE JAVNE STORITVE	202.321
Razpolaganje, upravljanje z občinskimi premoženjem (investicijsko vzdrževanje in obnova poslovnih prostorov, dana posojila in povečanje kapitalskih deležev)	98.536
Obveščanje domače in tuje javnosti (Podblegaške novice, obveščanje in promocija, razpisi, objave)	79.428
Izvedba protokolarnih dogodkov (proslave, prireditve, stroški praznovanj po KS)	22.083
Informacijska infrastruktura (Kaliopa)	2.274
KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN RIBIŠTVO	137.458
Strukturalni ukrepi v kmetijstvu in živilstvu (sofinanciranje investicij v kmetijstvu, vzdrževanje in gradnja gozdnih cest)	137.458
SERVISIRANJE JAVNEGA DOLGA	118.327
Domače zadolževanje	118.327
OBRAMBA IN UKREPI OB IZREDNIH DOGODKIH	96.695
Protipožarna varnost (gasilstvo)	91.951
Zaščita in reševanje	4.744
POLITIČNI SISTEM (občinski svet, župan, podžupan, odbori)	91.115
ZDRAVSTVENO VARSTVO	34.192
EKONOMSKA IN FISKALNA ADMINISTRACIJA (stroški plačilnega prometa, nadzorni odbor)	5.019
NOTRANJE ZADEVE IN VARNOST (prometna varnost – preventiva)	2.212
ZUNANJA POLITIKA IN MEDNAROD. POMOČ (mednarodno sodelov. občin)	737
SKUPAJ	10.077.652

Zaključni račun proračuna občine so svetniki sprejeli na 16. redni seji občinskega sveta in je bil objavljen v Uradnem listu RS št. 35/2013.

Prihodki občine, vključno s prihodki krajevnih skupnosti, so v letu 2012 znašali 10.162.321,47 evra, kar je 96,84 odstotka načrtovanih sredstev. Uspelo nam je pridobiti vsa razpoložljiva nepovratna sredstva za investicije, in sicer: 1.785.567,44 evra evropskih sredstev (za kanalizacijo in čistilno napravo Javorje, za vodovodni sistem Podvrh–Zapreval, za igrišče Sovodnj, za Neškovo brv, za projekt Culth:ex CAR GOR – Brezmejna doživetja kulturne dediščine) in 581.689,71 evra sredstev državnega proračuna.

Odhodki Občine Gorenja vas - Poljane, vključno z odhodki krajevnih skupnosti, odplačilom dolga in danimi posojili so v letu 2012 znašali 10.077.651,64 evra.

Pomembnejši projekti v letu 2012 so podrobno prikazani in opisani v brošuri, ki so jo v začetku maja prejela vsa gospodinjstva v občini. Objavljamo pa tabelo, ki prikazuje porabo proračunskih sredstev po področjih porabe glede na višino porabljenih sredstev.

Nada Dolinar

V Gorenji vasi gradijo kanalizacijo

Konec maja bodo v Gorenji vasi ponovno zabrnili stroji – občina bo začela graditi kanalizacije od občinske stavbe do Mercatorja.

Na kanalizacijo se bo priključilo deset stanovanjskih hiš ter dva bloka. Investicija v višini 161.000 evrov se bo izvajala v juniju in juliju. Izvajalec del, najugodnejši izmed devetih ponudnikov, je Topos Hotavlje.

Kot je pojasnil Gašper Čadež, svetovalec za komunalne zadeve, v času gradnje kanalizacije, vodovoda, javne razsvetljave ter obnove cestišča z asfaltiranjem cesta občasno ne bo prevozna do stanovanjskih hiš.

V letošnjem letu bo občina pričela tudi z obnovami vodovodov Trebija–Gorenja vas–Todraž, Poljane ter kanalizacijskega omrežja Trebija–Gorenja vas in dela kanalizacije Poljane.

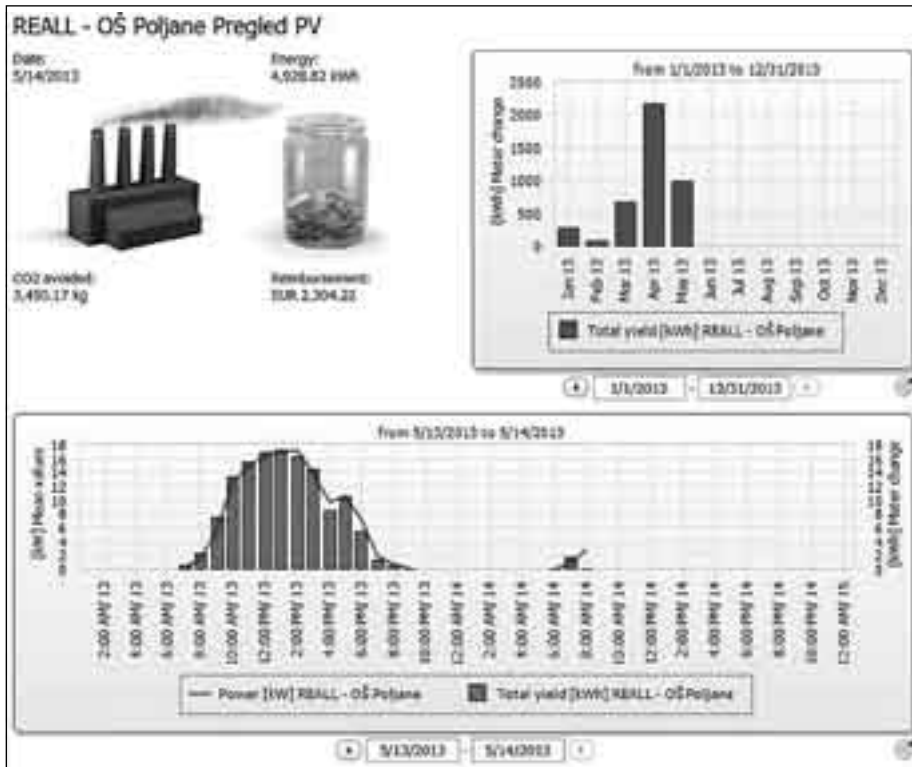
L. R.

Zadnja številka Podblegaških novic pred poletnimi počitnicami izide v začetku julija. Vaše prispevke za junijsko številko Podblegaških novic pričakujemo do **28. junija** po elektronski pošti: podblegaske.novice@gmail.com ali na naslov: Uredništvo Podblegaških novic, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas. Na ista naslova lahko pošiljate tudi sezname prireditev, ki jih organizirate. Prispevkov, ki jih bomo prejeli po tem datumu, ne bo mogoče objaviti!

Energetsko so zdaj za polovico manj potratni

Na Občini Gorenja vas - Poljane so pridobili uporabno dovoljenje za kotlovnico in zalogovnik za sekance, ki so ju izgradili v OŠ Poljane v okviru projekta REAAL. K energetske sanaciji stavbe so prispevali tudi z montažo sončnih kolektorjev na strehi telovadnice, dveh toplotnih črpalk zrak/voda ter z menjavo oken in dotrajanih radiatorjev. Na račun 600.000 evrov vrednega projekta, financiranega s pomočjo prispevka švicarske vlade, so stroške ogrevanja znižali za več kot 50 odstotkov.

Na sliki je za 14. maj 2013 prikazano, koliko manj CO₂ so zaradi sistema spustili v ozračje ter kolikšen je prihranek. Graf desno zgoraj prikazuje, koliko energije je elektrarna na strehi telovadnice proizvedla od začetka leta, spodnji pa, kakšen izkoristek sončne energije so zabeležili 13. maja 2013.

Že marca so imeli na šoli pomembne goste: obiskali so jih švicarski veleposlanik Robert Reich, predstavnik švicarske vlade Patrick Laderlach in Darja Remsko z Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo. Z novembra lani zaključeno investicijo v obnovljive vire energije so bili zadovoljni. Na šoli so namreč obnovili kotlovnico, zamenjali način ogrevanja (oljne peči so zamenjali s pečjo na sekance), zgradili zalogovnik. Nameščen je bil nov kotel na lesne sekance. Za ogrevanje sanitarne tople vode zunaj ogrevalne sezone so namestili dve toplotni črpalki zrak/voda. Postavili so tudi fotonapetostno elektrarno moči 21 kWp, ki je bila že lani konec oktobra priključena v omrežje. Zamenjali so dotrajane radiatorje, na še delujočih pa tudi termostatske ventile. Vsa okna, ki so bila slabše kakovosti, so zamenjali z novimi s trislojnimi stekli.

Ravnateljica Metka Debeljak ne skriva veselja: »Investicija prispeva k prijaznejšemu odnosu do okolja, saj se ogrevanje celotne šolske stavbe s fosilnimi gorivi nadomešča s čistimi, energetsko obnovljivimi viri. Po dosedanjih podatkih lahko tudi zatrdim, da z novim načinom ogrevanja privarčujemo že več kot polovico sredstev, ki so bila v preteklih letih namenjena za energente.«

Poskusno so ogrevalni sistem zagnali konec lanskega leta. V prejšnjih letih so v povprečju za dobavo olja porabili približno 40.000 evrov na sezono, po zadnjih izračunih za porabo sekancev se bo strošek zdaj zmanjšal na približno 15.000 evrov. Mesečno izračunavajo porabo energenta in v najbolj potrošnih mesecih so včasih porabili tudi 8.000 litrov olja (približno 8.000 evrov), zdaj pa za ogrevanje šole skupaj s telovadnico porabijo 100 kubičnih metrov sekancev, kar stane okrog 2.000 evrov.

Dela končana v roku, izvedba malo dražja od načrta

Dela so bila opravljena v roku. Dokončna finančna konstrukcija še ni znana, pojasnjuje višja svetovalka za področje gospodarstva na občini Nataša Kopač: »Nismo še prejeli vseh računov od BSC, ki je bil vodilni partner v tem projektu. Skupna vrednost izvedbe vseh gradbeno-obrtniških in inštalacijskih del, ki jih je izvajal Eltec Petrol, znaša 525.000 evrov. Znesek ne vključuje stroškov projektiranja in vodenja projekta, energetske analize, gradbenega nadzora, stroškov zunanjih svetovalcev, pridobivanja uporabnega dovoljenja ... Vključno s tem bomo presegle 600.000 evrov.«

Kar pa je malenkost več, kot so računali na začetku. Okrog 490.000 evrov bo nepovratnih sredstev iz Švicarskega sklada (slovensko-švicarskega programa sodelovanja za zmanjševanje gospodarskih in socialnih razlik), preostanek bo financirala Občina Gorenja vas - Poljane.

»Investicijo ocenjujemo kot izjemno pomembno zaradi prijaznejšega odnosa do okolja pa tudi zaradi zniževanja stroškov ogrevanja. Na obeh področjih bo k temu prispevala tudi nova fotonapetostna sončna elektrarna na strehi telovadnice s skupno predvideno produkcijo električne energije 23.120 kWh, kar pomeni skoraj 14 ton manj proizvedenega ogljikovega dioksida na leto zaradi proizvodnje energije iz obnovljivih virov,« še dodaja Kopačeva. Izkoristek od elektrarne imajo šele zdaj, od oktobra lani pa do konca aprila so namreč zaradi slabega vremena v omrežje prodali le za okrog 270 evrov elektrike.

Na prikazovalniku lahko odčitavajo porabljeno energijo

»Prav pri energetske sanaciji javnih objektov želimo dati zgled pri uvajanju inovativnih, trajnostno naravnanih in okoljsko vzdržnih načinov energetskega upravljanja z objekti,« še pojasnjuje na občini. Strinja se tudi ravnateljica, ki pravi, da je njihov cilj tudi učence seznaniti s čistimi viri energije. »V ta namen pa tudi zaradi izbrane energije v kotlovnici sekancev je ob vohu v šolo nameščen prikazovalnik, na katerem lahko dnevno odčitavamo vso tisto energijo, ki jo porabljamo oziroma pridobivamo v kotlovnici, ter pridobljeno sončno energijo, ki se potem tudi vrednoti. Na njem lahko odčitavamo temperaturo vode v zalogovnikih vode v kurilnici, koliko časa obratuje posamezni del ... Naslednja faza je pa naša naloga: da pripravimo didaktične materiale za učence naše šole pa tudi za učence drugih šol, da vidijo, kako se da energijo izkoriščati tudi na drugačen način.«

Poudarja še, da se tudi učenci ustavljajo ob prikazovalniku in ga pregledujejo, komentirajo. Učenci 9. razreda so imeli tudi tehniški dan, na katerem so jim pokazali energetske sanacije šole in prednosti, ki jih uživajo sedaj. »Smo eko šola in eko ter zdrav vrtec ... zdaj smo pa še čista šola po energiji, tako da smo res zadovoljni,« pravi Debeljakova.

Damjana Peternej

Majica za šestnajst žigov

Približno 60 kolesarjev se je zbralo na vaškem trgu v Gorenji vasi na odprtju kolesarske sezone ter tako prekolesarilo del občinskega kolesarskega kroga, ki poteka po mejah naše občine. Kolesarski krog kolesarja pelje mimo najlepših točk ter točk, ki nudijo najlepše razglede. Po županovem uvodnem nagovoru ter predstavitvi novosti so se kolesarji podali na pot.

Prva izmed letošnjih novosti je zbirni kartonček. Na kartončku so navedene kontrolne točke, kjer kolesarji lahko prejmejo žig. V ličnih predalnikih so poleg žiga na voljo še dodatni kartončki, karte in drug promocijski material. Prva kontrolna točka je na vaškem trgu v Gorenji vasi. Žig bodo kolesarji našli v predalniku, ki je pritrjen na tabli oziroma zemljevidu kolesarskega kroga. Od tu pot nadaljujejo proti Žirovskemu vrhu, kjer je drugi žig itn. Ko kolesar prevozi celoten kolesarski krog in zbere zadnji, šestnajsti, žig, v Taverni Petra prejme darilo – občinsko kolesarsko majico. Žige lahko kolesarji zbirajo vse leto ter se sami odločajo, kolikšen del kolesarskega kroga bodo prekolesarili naenkrat.

Kot so pojasnili na občini, so se kolesarji v okviru odprtja sezone podali na prvo etapo Kolesarskega kroga občine Gorenja vas - Poljane. Najprej so se povzpeli na Javorč, nadaljevali do Kmetije Pr' Bukovcu, sledil je spust v Lučine in vzpon na Pasjo ravan, nato so pot nadaljevali do dvorca Visoko. Ob povratku v Gorenjo vas so se ustavili v Gostilni na Vidmu, kjer so prejeli peti žig. Z druženjem so zaključili na gorenjevaškem trgu, kjer so se okrepčali z golažem. »Prireditev je pri ljudeh lepo sprejeta, zadovoljni smo z organizacijo, tako da jo bomo na občini organizirali tudi v bodoče. V načrtu imamo, da bi prireditev izvedli dan pred že tradicionalnim pohodom na Blegoš, morda pod imenom »Vikend za zdravje in rekreacijo v občini GvP« ali pa »Vikend za ak-

Foto: Lidija Razložnik

Kolesarski krog se prične na vaškem trgu, kjer je tudi prva kontrolna točka.

tivno in zdravo življenje«. Dvodnevni dogodek bi bil sestavljen iz sobotnega kolesarjenja po občinskem kolesarskem krogu in tradicionalnega nedeljskega pohoda na Blegoš,« je strnil svoje razmišljanje župan Milan Čadež.

Lidija Razložnik

Zimska služba

Namesto predvidenih 400.000 evrov porabljenih 720.000

Dolga zima je povzročila nemalo težav v prometu, prizanesla pa ni niti cestam, ki jih je dolgotrajno posipanje s peskom in soljo na nekaterih mestih dodobra uničilo. Tako na državni kot lokalni ravni bodo višji stroški za vzdrževanje in popravilo cest. Na občini so prejeli še zadnje račune za nekatere višje ležeče ceste za sneženje v aprilu.

V zimski sezoni 2012/2013 je občina za izvajanje zimske službe namenila 400.000 evrov, kar pa je bilo premalo. Za izvajanje službe je bilo porabljenih 720.000 evrov. »Dodatna sredstva v višini 320.000 evrov smo morali zagotoviti iz drugih postavk občinskega proračuna. To pomeni, da smo morali izvedbo nekaterih projektov s področja cest prestaviti na naslednje leto oziroma bodo nekateri projekti izvedeni le delno,« je pojasnil Boštjan Kočar, svetovalec za komunalno infrastrukturo. Največ finančnih sredstev se za izvajanje zimske službe porabi na območju KS Gorenja vas, najmanj pa na območju KS Lučine. Kot še pojasnjuje Kočar, je strošek neposredno povezan z dolžino cest v KS. Do razlik v stroških izvajanja prihaja med cestami v dolini in cestami po hribovitih delih občine, saj je v višje ležečih krajih lahko tudi do 30 cm več snežnih padavin in zato večkrat prihaja do poledice.

Zima je tudi na občinskih cestah povzročila izjemno veliko škode, nastale so številne udarne jame. Te so nevarne tako za vozilo kot voznika, če jih pri vožnji ne opazi. Občinska komunalna služba jih že krpa s hladno asfaltno mešanico. »Težave imamo tudi s peskom, ki ga zimska služba med izvajanjem potisne na

Stroški za zimsko službo po KS

krajevna skupnost	strošek izvajanja zimske službe (€)
Gorenja vas	214.720
Poljane	138.089
Javorje	108.327
Trebija	90.827
Sovošterj	87.234
Lučine	60.835
občina*	13.433

*pločniki in j., površine okrog šol in zdravst. doma

brežine ob cesti. Čiščenje peska iz brežin ob 380 kilometrih občinskih cest je izjemno velik strošek, ki ga v proračunu občine ne moremo zagotoviti, in tako problem ostaja nerešljiv. Po koncu zimske sezone se pomeje le dele občinskih cest v večjih naseljih po občini.«

Lidija Razložnik

Občina Gorenja vas - Poljane
Poljanska cesta 87
4224 Gorenja vas
D. Š.: SI 63943026

Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas, na podlagi 50. in 60. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 108/09, 57/12, 109/12) objavlja

JAVNO NAZNANILO

o javni razgrnitvi in javni obravnavi dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje urejanja SBO 59-4 Srednje Brdo – Toplice

I.

Občina Gorenja vas - Poljane obvešča vse občane, da javno razgrinjen dopolnjeni osnutek Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje urejanja SBO 59-4 Srednje Brdo – Toplice.

II.

Gradivo bo javno razgrnjeno v prostorih Občine Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas (sejna soba, prvo nadstropje) v poslovnem času občinske uprave. Javna razgrnitev bo trajala od 10. junija 2013 do vključno 9. julija 2013.

III.

V času javne razgrnitve bo organizirana javna obravnava, ki bo v sredo, 19. junija 2013, ob 16.30 uri na sedežu Občine Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, Gorenja vas.

IV.

V času javne razgrnitve lahko vsi zainteresirani na naslov občine posredujejo pisne pripombe in predloge k razgrnjenemu dopolnjenemu osnutku Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje urejanja SBO 59-4 Srednje Brdo – Toplice ali pa jih na mestu razgrnitve vpišejo v knjigo pripomb. Rok za pripombe k razgrnjenemu gradivu poteče zadnji dan razgrnitve.

V.

To javno naznanilo se objavi na svetovnem spletu, na oglasni deski Občine Gorenja vas - Poljane in v glasilu Podblegaške novice.

Župan
Milan Janez Čadež

Prvi »da« sta na Visokem dahnila zakonca Alič

Čeprav z oglaševanjem »Poroče na Visokem« še niso začeli, je zanimanja izredno veliko. Prvima dvema mladoporočencema, Gorenjevaščanki Mateji Kogovšek in njenemu izbrancu Luku Aliču iz Puštala, se je 18. maja na civilnem obredu pridružilo veliko svatov in drugih radovednih gostov.

Foto iz arhiva Občine

Matejo in Luka je pred dvorcem sprejel sam Ivan Tavčar.

Kočijaž Slavic Demšar je mladi par s harmonikarjem Rokom Rampretom popeljal od mostu do Tavčarjevega dvorca, kjer ju je sprejel sam Ivan Tavčar. »Janez Pelipenko iz Javorij ga je odlično zaigral ter nas izredno lepo vodil skozi celoten dogodek. Tudi svatje so bili zelo zadovoljni, ker so jim pojasnili celoten protokol. Vsak je vedel, kakšno vlogo ima,« sta bila navdušena Mateja in Luka, ki so ju pospremili k obredu civilne poroke v poročno dvorano – škofovo sobo.

Župan Milan Čadež je z matičarko Emo Čater izpeljal celoten uradni del, ki ga je začel s humorjem. Zveneale so citre Barbare Dolencec. Ob čestitkah, ki sta jih mlada zakonca prejela v parku ob dvorcu, so nazdravili z medicno, svatje pa so na željo mladih dveh okušali lokalne dobrote: Pustotnikove sire, sladke dobrote kmetije Pr' Lužarju in Maticov jabolčni sok, ki so jih ponudili s pomočjo ekipe gostilne Pr' sedmic. Ob ljubezenski zgodbi o dr. Ivanu Tavčarju in njegovi ženi sta v dar simbolično prejela klekljan oleandrov cvet. Tavčar je namreč ženo Franjo, rojeno Košenini, spoznal na ljubljanski tržnici, kjer je prodajala cvetje. Od nje ni ničesar kupil, želel je le oleandrov cvet, ki ga je imela zataknenega v laseh ... pojasnjujejo v projektni skupini, ki pripravlja vse potrebno za poroke na Visokem in snuje celostno podobo dogodka.

Veliko zanimanja med mladimi pari

Vodja Boris Oblak je bil predvsem v pričakovanju, kako bodo izpeljali prvo poroko, pa tudi navdušen nad dogajanjem: »Že med protokolom so me ustavljali drugi mladi pari in želeli informacije. Za poletje imamo

že zdaj rezerviranih devet porok.« Protokol izpeljejo v dobri uri, po njem pa se svatje in mladoporočenci lahko zadržijo v okolici dvorca, kjer je več kot dovolj prostora za druženje. Aranžma, ki vključuje kočijo, Tavčarja (poleg Pelipenka ga ob pomoči besedila Jerneje Bonča in v opravi po zamisli Andreje Stržinar igrata tudi Janez Dolencec iz Podobena in Anton Šubic iz Žirovskega Vrha), poročni obred, glasbeno spremljavo (citre ali orglice) in zdravico, stane okrog 390 evrov. V Turizmu Loka, kjer se

lahko pari dogovorijo za vse potrebno, dodatno ponudijo še vožnjo s kočijo in šrangjo. Na tokratni je moral ženin dobro plačati kar domače, gorenjevaške šrangarje. Predvsem pri mestnih parih, kjer se šrangarska tradicija izgublja, pa se nadejajo oživitve z dodatno ponudbo. Kot rad poudari župan: »Veseli smo, da se za poroke na Visokem odločajo predvsem domači pari, želimo pa s ponudbo prodreti vse do Ljubljane.«

Projekt na Visokem zaživel v letu pomembnih obletnic

Projekt so na Občini Gorenja vas - Poljane oživeli ob 150-letnici kozolca toplarja in 120-letnici nakupa Tavčarja dvorca od Antona Hafnerja, zadnjega gospodarja iz rodu Kalanov. Obeležujejo pa še: 100-letnico izgradnje mostu Floridsdorfbrücke na Dunaju (kjer je bil sograditelj Anton Hafner in je vpisan v temeljnem kamnu), 100-letnico županovanja Ivana Tavčarja v Ljubljani (1912–1921) in 90-letnico njegove smrti. Čeprav njegov rod ne gospodari več na Visokem, pa bo to v prihodnosti pomembno stičišče novih zgodb mladoporočencev. Prva je bila napisana na lepo majsko soboto, ko sta zdaj že zakonca Alič ob zaroki razmišljala, da bi se tu civilno poročila. Za Matejo je to namreč najlepši kraj v Poljanski dolini. Kot je bilo slišati iz njenih ust nekaj dni po poroki, je bila odločitev prava: »Ker sva bila prva, si bova verjetno to zapomnila do konca življenja. Poročni dan na Visokem je bil popoln in je presegel najina pričakovanja.«

Vse dobro želimo, saj sta začetek svoje zgodbe začela pisati prav s Tavčarjevim persom. Mateja in Luka, naj vama črnita za vajino zgodbo nikoli ne zmanjka!

Damjana Peternelj

Poročna dvorana v nekdanji obednici

Nekdanjo bogato okrašeno obednico Tavčarjevih v Visoškem dvorcu so v aprilu in maju celovito prenovili in preuredili v poročno dvorano. Obrtniška dela (izdelava petih hras-tovih oken s starinskim okovjem, tla iz smrekovega krtačenega lesa, zidarska, slikopleskarska in električarska dela) v vrednosti 7.000 evrov je s podizvajalcema Janezom Špikom in Romanom Demšarjem opravil Štefan Kožuh. Restavratorska dela v vrednosti 12.000 evrov brez davka je izdelal Klavdij Zalar iz Ajdovščine.

Ves omet v prostoru je restavratorsko obdelan, na stropu pa restavrirano štukaturno okrasje, ki je takšno, kot je bilo nekoč. Tudi uporabljene barve so v originalnih odtenkih, čeprav je bila stena vmes večkrat prebeljena. Na stropu so štiri štukaturna

polja, ki predstavljajo Sveto rešnje telo, Svetega duha, vstalega Kristusa in Boga Očeta. Prostor je včasih krasilo 50 angelskih glav, od tega jih je 30 manjkalo, tako da jih bilo treba nadomestiti, preostalih 20 pa obnoviti.

Foto: Klavdij Zalar

Restavrator Tadej Torč pri delu

Ustanovljen, da bo manj kraj, vožnja pa pametnejša

Tudi Občina Gorenja vas - Poljane je dobila 14-članski Sosvet za varnost občanov, ki bo v pomoč policiji predvsem na področju preventive, saj zagotavljanje varnosti ni samo stvar policije, ampak družbe kot celote.

Foto: Milka Bizovičar

Vozite po omejitvah?

Poziv za ustanovitev sosveta je poslala Policijska postaja Škofja Loka, v katerem so zapisali, da policija sicer skrbi za izboljšanje varnostnih razmer in si prizadeva doseči visoko stopnjo varnosti, a si na področju preventive s preprečevanjem deviantnih dejanj in pojavov želi tesnega sodelovanja z lokalnim okoljem. Ugotavljajo, da je skrb za varnost vse prevečkrat prepuščena policiji, zaradi pomanjkanja informacij pa pogosto ne morejo (pravčasno) reagirati na pojave in dejanja, ki vzmernirjajo in motijo občane.

Občina je zato ustanovila sosvet (tako imenovano posvetovalno telo), da bo v prihodnje tudi lokalna skupnost skupaj s policijo preprečevala nastanek različnih negativnih pojavov in s tem zagotavljala večjo varnost ljudi. Sestavljajo ga župan, predstavnik policije, gorenjevaškega zdravstvenega doma, obeh osnovnih šol, centra za socialno delo,

civilne zaščite, gasilcev in vseh petih krajevnih skupnosti. Njihova naloga ni raziskovanje deviantnih pojavov, temveč odkrivanje in odpravljanje vzrokov za njihov nastanek. Zadolženi so za povezovanje, koordiniranje in usmerjanje vseh organov, organizacij in drugih strokovnih dejavnikov, ki se ukvarjajo s to problematiko.

V poslovnik so tako med cilje zapisali zmanjšanje števila varnostnih problemov v lokalni skupnosti, povečan občutek varnosti, partnersko sodelovanje pri zagotavljanju varnosti med lokalno skupnostjo in policijo in ostalimi organi, društvi ali organizacijami, medsebojno obveščanje o varnostnih razmerah ter soodgovornost in porazdelitev nalog za zagotavljanje varnosti.

Na prvem sestanku so izpostavili kraje bakrenih žlebov, prekoračitve hitrosti v naseljih in predstavili primere, s katerimi se srečujejo v

Kdo je v Sosvetu za varnost občanov Občine Gorenja vas - Poljane?

- Milan Čadež, župan Občine Gorenja vas - Poljane, kot predsednik sosveta
- Sebastjan Mirnik, vodja policijskega okoliša Gorenja vas - Poljane
- Janez Koprivec, predstavnik Zdravstvene postaje Gorenja vas
- Ivana Košir Erman, direktorica Centra za socialno delo Škofja Loka
- Metka Debeljak, ravnateljica OŠ Poljane
- Izidor Selak, ravnatelj OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas
- Pavle Razložnik, poveljnik občinskega štaba civilne zaščite
- Roman Kokalj, poveljnik občinskega gasilskega poveljstva
- Roman Demšar, predsednik KS Gorenja vas
- Ciril Alič, predsednik KS Javorje
- Stane Bizovičar, predsednik KS Lučine
- Anton Debeljak, predsednik KS Poljane nad Škofjo Loko
- Stanko Bajt, predsednik KS Sovodenj
- Bogdan Primožič, predsednik KS Trebija

posamezni organizaciji. Oblikovali so tudi način hitrega obveščanja med člani sosveta in policijo. Na območju Policijske uprave Kranj je to že 14. posvetovalno telo; od sosednjih občin ga že imajo v Škofji Loki in Žireh.

Tina Dolenc

Kakšna bo naloga članov sosveta?

Člane sosveta smo vprašali, kakšna bo konkretno njihova naloga in kako bodo pripomogli k večji varnosti občanov.

Janez Koprivec: Na prvem srečanju je bila okvirno predstavljena vloga sosveta; kakšna bo konkretno moja naloga in naloga drugih članov, pravzaprav ne vem. Upam, da bo sosvet imel jasne cilje, naloge in postopke dela, ker je le tak lahko učinkovit. Sicer bi se znalo zgoditi, da bo še eden od mnogih »organov« brez jasne vloge – po medicinsko: slepo črevo.

Stanislav Bizovičar: Naloga sosveta je zmanjšati število varnostnih problemov v občini. Posebno pozornost bomo namenili povečanju prometne varnosti s postavitvijo kakšne prometne signalizacije, bolj bomo pozorni glede kraj. Spodbujali bomo ljudi, da bodo pozorno spremljali, kaj se dogaja v njihovem okolju in da bodo obvestili pristojne, če opazijo, da se v kraju giblje sumljiva oseba. Občane bomo tudi osveščali, naj pazijo na svoje premoženje, da zaklepajo avtomobile, hiše in podobno in ne izpostavljajo stvari, ki bi lahko koga premamile h kraji.

Bogdan Primožič: Preprečevanje negativnih pojavov bo v največji možni meri mogoče zmanjšati samo s tesnim sodelovanjem policije (obveščanje in preventiva), največ pa bodo lahko naredili občani sami z upoštevanjem cestno-prometnih predpisov in s samozaščitnim delovanjem pred različnimi tatinami. Moja vloga je sodelovanje in obveščanje policije in drugih institucij, ki skrbijo za varnost in zaščito.

Pavel Razložnik: Narava ima svoje zakonitosti in kadar koli jih kršimo, nosimo posledice. Zato si bom prizadeval za spoštovanje narave in ozaveščanje ljudi ter vzgojo mladih.

Stane Bajt: Sosvet za varnost občanov je bil ustanovljen z namenom, da lokalna skupnost skupaj s policijo preprečuje nastanek različnih negativnih pojavov in s tem zagotovi večjo varnost ljudi. S pravočasnim obveščanjem in skupnim reševanjem določenih negativnih pojavov bom pozitivno vplival na večjo varnost ljudi.

Strankarski kotiček

SDS z novim lokalnim vodstvom

V Občinskem odboru SDS Gorenja vas smo imeli v sredini aprila redno volilno konferenco. Udeležilo se je več kot trideset članic in članov. Potrdili smo poročila za preteklo leto, potrdili usmeritve za naprej in razrešili staro vodstvo ter izvolili novo. Sprejeli smo tudi predkongresno gradivo, izvolili kandidate za deseti kongres SDS in predlagali kandidaturu Janeza Janše za predsednika naslednjega mandata.

Po treh mandatih uspešnega predsedovanja Milana Čadeža OO SDS Gorenja vas - Poljane je bila na to mesto izvoljena poslanka v DZ Irena Tavčar. V izvršilni odbor so bili izvoljeni Branko Košir, Tadej Kavčič, Viktor Šturm, Milan Čadež, Boris Bogataj, Marija Guzelj, Žan Mahnič, Srečko Prosen, Mija Pisk in Gorazd Čadež, v nadzorni odbor pa Francka Dolenc, Janko Čemažar in Marija Knafelj.

Občinski odbor SDS Gorenja vas - Poljane se iskreno zahvaljuje dosedanjemu predsedniku Milanu Čadežu in obljublja, da bo tudi v prihodnje sledil programu in vrednotam naše stranke, kot so domoljubje, solidarnost, poštenost, pravičnost, svoboda, odgovornost, skrb za okolje.

OO SDS Gorenja vas - Poljane

Za zdaj brez varstva ostalo 49 otrok

Znani so podatki, kateri otroci so dobili mesto v vrtcu in kateri bodo morali na čakalno listo. Zadnjih je 41, od tega jih 12 izpolnjuje pogoje, a za njih žal ni prostega mesta, 29 pa jih septembra še ne bo dopolnilo 11 mesecev, kar je starostni pogoj za sprejem.

Marca so morali starši, ki bi želeli otroka prvič ali ponovno vpisati v vrtec, oddati vlogo za vpis. V Vrtcu Zala v Gorenji vasi so prejeli skupno 85 vlog, od tega 72 za vpis in 13 za pre-mestitev otroka iz enega v drug vrtec v občini.

na Dobravi 79, na Sovodnju 34 in v Lučinah 19. Negativno odločbo za sprejem otroka v vrtec je prejelo osem staršev, katerih malčki že izpolnjujejo starostni pogoj, 14 otrok pa s 1. septembrom 2013 tega pogoja še ne bo izpolnjevalo. Kot je

Pomočnica ravnateljice Marinka Vidovič je pojasnila, da so prejeli največ vlog za otroke prvega starostnega obdobja (stare 1–3 leta), in sicer 61, preostalih 24 pa za otroke od 3 do 6 leta. V vse enote vrtca so sprejeli 61 otrok, in sicer 9 na Sovodnju, 16 v Lučinah, 14 na Dobravi in 46 v Zali v Gorenji vasi. Tako bo Vrtec Zala v novem letu obiskovalo 245 otrok, od tega v Zali 113,

povedala Vidovičeva, so oddelke oblikovali tako, da so sprejeli največje število otrok z upoštevanjem fleksibilnega normativa. Tako so oddelki zapolnjeni do zgornje meje. Dodala je še: »Rezultati razpisa oz. vpisa otrok v vrtec so podobni kakor pretekla leta. Število vlog se je od preteklega leta znižalo za 10. Vsako leto so po končanem postopku in čez poletje še precej staršev premislili in svojega otroka, ki je sprejet, iz različnih razlogov ne vključili v vrtec. Predvidevam, da bo letos podobno, zato bomo lahko sprejeli še nekaj otrok, ki so na čakalni listi.«

Tudi v Vrtcu Agata so dobili več vlog za sprejem, kot je bilo prostih mest. Prejeli so 63 vlog, 44 otrok je bilo sprejetih, 19 pa jih je uvrščenih na čakalno listo. Od teh jih 15 še ne izpolnjuje starostnega pogoja za sprejem v vrtec. S septembrom se bodo vrata vrtca v Poljanah prvič odprla 53 otrokom, v Javorjah pa devetim. Tudi pomočnica ravnateljice Špela Režen meni, da je bil vpis številčno podoben zadnjim letom. »Največ je otrok prvega starostnega obdobja (1–3 leta). Predvidevam, da bo do septembra še prihajalo do sprememb, in upamo, da bomo med letom sprejeli vse otroke s čakalne liste,« je še dejala.

Tina Dolenc

Občina Gorenja vas - Poljane
Poljanska cesta 87
4224 Gorenja vas
D. Š.: SI 63943026

Na podlagi Odloka o priznanjih Občine Gorenja vas - Poljane (Ur. l. RS, št. 12/06) objavlja Komisija za priznanja Občine Gorenja vas - Poljane

JAVNI RAZPIS

za zbiranje predlogov kandidatov za podelitev priznanj Občine Gorenja vas - Poljane za leto 2013

Komisija za priznanja Občine Gorenja vas - Poljane objavlja javni razpis za zbiranje predlogov kandidatov za podelitev priznanj Občine Gorenja vas - Poljane za leto 2013. Pobudniki za podelitev priznanj Občine Gorenja vas - Poljane so lahko občina, občani, politične stranke, vaške skupnosti, krajevne skupnosti, podjetja, društva ter druge organizacije in skupnosti s sedežem v Občini Gorenja vas - Poljane.

Občina Gorenja vas - Poljane podeljuje priznanja zaslužnim občanom, drugim posameznikom, podjetjem, društvom, skupinam, zavodom, združenjem in drugim pravnim osebam za dosežke na področju gospodarstva, vzgoje, izobraževanja, znanosti, kulture, športa, zaščite in reševanja, ekologije in na drugih področjih človekove ustvarjalnosti, ki prispevajo h kakovostnejšemu, vsestransko bogatejšemu ter popolnejšemu življenju občanov in imajo večji pomen za ugled in razvoj občine Gorenja vas - Poljane in širše skupnosti. Priznanja Občine Gorenja vas - Poljane se podeljujejo tudi za izkazano izredno požrtvovalnost, hrabrost in človekoljubnost.

Priznanja Občine Gorenja vas - Poljane se lahko podeljujejo tudi posmrtno. Vsako leto se lahko praviloma podeli največ en naziv častnega občana, eno plaketno in dve priznanji Občine Gorenja vas - Poljane.

Kriteriji za podelitev priznanj in nagrad

Priznanje Občine Gorenja vas - Poljane na področju gospodarskih in družbenih dejavnosti se podeljuje posameznikom, skupinam, organizacijam, društvom in skupnostim za izjemne dosežke in kot spodbudo za nadaljnje strokovno delo in dejavnost na posameznih področjih življenja in dela, s katerim so pomembno prispevali k razvoju in ugledu občine.

Plaketo Občine Gorenja vas - Poljane se podeljuje posameznikom, skupinam, organizacijam, zavodom, društvom in skupnostim za večletne izjemne uspehe na posameznih področjih družbenih dejavnosti in gospodarstva, za dosežke trajnega pomena, za izredno humano in požrtvovalno dejanje, ob življenjskem ali delovnem jubileju ter ob drugih posebnih in pomembnih primerih, ki prispevajo k razvoju in ugledu občine.

Naziv častnega občana je najvišje priznanje Občine Gorenja vas - Poljane in se podeli občanom Občine Gorenja vas - Poljane, drugim državljanom Republike Slovenije ali tujim državljanom, katerih delo in aktivnosti predstavljajo pomembne in trajne zasluge na področju gospodarstva, znanosti, umetnosti, kulture, športa ali na drugem področju družbenega življenja in dela ter za izjemne dosežke, s katerimi so pomembno in trajno prispevali k razvoju, prepoznavnosti in ugledu občine.

2. Podatki, ki jih mora vsebovati pobuda za podelitev priznanj ali nagrad

Za popolne se štejejo tisti pisni predlogi, ki vsebujejo:

- ime in priimek oziroma naziv in naslov vlagatelja pobude,
- ime in priimek oziroma naziv predlaganega prejemnika priznanja,
- predstavitev predloga, ki največ na dveh straneh predstavi kandidata in njegovo dejavnost,
- opis izpolnjevanja kriterijev iz 1. točke tega razpisa največ na štirih straneh, ki obenem predstavlja utemeljitev s predstavitvijo razlogov za podelitev priznanja,
- morebitna druga ustrezna dokazila o dosežkih, ki so navedeni v utemeljitvi za podelitev priznanja.

Vloge morajo imeti oštevilčene strani.

3. Rok za oddajo predlogov in označitev predlogov

Za pravočasno predložene se bodo šteli tisti predlogi kandidatov za podelitev priznanj Občine Gorenja vas - Poljane, ki bodo prispeli do 10. septembra 2013 na naslov: Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas.

Za pravilno označene se bodo šteli predlogi, ki bodo poslani v zaprtih ovojnica s pripisom »Ne odpiraj – priznanja Občine Gorenja vas - Poljane«.

Komisija za priznanja
Občine Gorenja vas - Poljane

Spet lahko oddate salonitke in gradbene odpadke

V zbirnem centru Todraž gospodinjstva iz občine Gorenja vas - Poljane lahko ponovno oddamo gradbene odpadke manjših količin (do pol kubičnega metra), nastale pri obnovitvenih delih stanovanjskih objektov, in odpadne salonitke (azbestocementna kritina).

Salonitke lahko oddate le, če ste jih pravilno embalirali.

Oddaja gradbenih odpadkov je brezplačna, medtem ko bo za oddajo salonitk potrebno odšteti 135 evrov za tono, kar je približno 236 evrov za kubični meter zloženih in embaliranih salonitk. Cena je odvisna od tekočih stroškov prevoza in deponiranja, zato se lahko še nekoliko spremeni. V obeh primerih pa velja, da morajo biti odpadki ločeno zbrani, salonitke pa je treba še ustrezno zapakirati (embalirati).

Zaradi pobud in potreb občanov je občina v septembru 2012 pristopila k pridobitvi dovoljenja za zbiranje, legalna pravica ji je bila podeljena v decembru 2012, prvi gradbeni odpadki pa so bili prevzeti v maju 2013.

Gradbene odpadke, ki nastanejo pri obnovi stanovanjskih objektov, je potrebno ločeno zbrati, kar pomeni, da med njimi ne sme biti

plastičnih odpadkov (npr. cevi in doze od električne napeljave, katere se lahko odda med ostanke komunalnih odpadkov), izolacijskih materialov, železa, lesa ipd. Med ustrezno ločeno zbrane gradbene odpadke spadajo omet, keramične in druge ploščice, opeka, kosi betona, ostanki gipsa, cementsa, peska ipd.

Gradbene odpadke namreč predamo v predelavo in če niso ustrezne čistosti, oddaja v zbirnem centru ne bo

možna. Naložite jih lahko v avtomobilsko prikolico, v zbirnem centru pa jih je treba preložiti v petkubični zabojnik. Količina gradbenih odpadkov je omejena na pol kubičnega metra, v primeru večjih količin pa lahko pokličete na občino (Kristina Knific, tel. 04/51-83-122). Podrobnejše zahteve za ravnanje določa Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Ur. RS št. 34/2008).

Kako ustrezno ravnati s salonitkami?

Salonitke oziroma azbestocementna kritina vsebuje trdno vezana azbestna vlakna, ki se pri manipulaciji (predvsem ob lomljenju, trenju in podobnem ravnanju) lahko sproščajo, njihovo vdihavanje pa lahko povzroča azbestozo, pljučnega raka in druge bolezni (čas

od izpostave do izbruha bolezni lahko traja tudi 40 let), zato moramo z njimi ravnati previdno. Azbestnih vlaken, ki se sproščajo ob prelomih salonitk, ne vidimo s prostim očesom, jih ne vohamo in ob vdihavanju ne čutimo. Salonitke se rade vzdolžno lomijo, pri čemer nastajajo tanjša, iglam podobna vlakna, ki pri vdihavanju lahko pridejo globoko v pljuča in povzročijo omenjene bolezni. Za zaščito priporočamo uporabo osebne varovalne opreme za dihala (maske) in telesa (zaščitna oblačila).

Poleg zaščite dihal je potrebno preprečiti tudi sproščanje azbestnih vlaken v okolje. Stroka priporoča, da salonitke, preden jih začnemo odstranjevati s strehe, zmočimo z vodo pod nizkim tlakom. Iz omočenih plošč previdno odstranimo kavlje, žeblje in vijake. Salonitk ne smemo lomiti, jih žagati ali metati s strehe, da jih ne poškodujemo, ampak jih, če je le mogoče, na tla spustimo cele in nepoškodovane. Na tleh jih je treba še enkrat omočiti z obeh strani. Paleta, na katero jih bomo zložili, je treba zaščititi z najmanj 0,4 milimetra debelo folijo, zložene salonitke pa neprepustno oviti v polietilensko folijo enake debeline ali oviti z raztegljivo folijo v toliko slojih, da je zagotovljena debelina najmanj 0,6 milimetra. Pakiranje mora biti tesno.

Na zapakirano paleta namestimo napis »azbestni odpadek«. Tovrstno pakiranje preprečuje sproščanje azbestnih vlaken med transportom in skladiščenjem in je pogoj za prevzem salonitk v zbirnem centru v Todražu in kasneje na odlagališču. V primeru nejasnosti me pokličite na občino.

Ravnanje s salonitkami je zakonsko podrobno predpisano. Odstranjevanje salonitk v površini, ki ne presega 300 kvadratnih metrov, praviloma lahko opravi izvajalec, registriran za izvajanje krovskih del, za odstranjevanje več kot 300 kvadratnih metrov pa mora imeti izvajalec okoljevarstveno dovoljenje pristojnega ministrstva za okolje.

Kristina Knific

Oddate lahko tudi odpadni tekstil in uporabna oblačila

Odpadni tekstilni izdelki so po podatkih Okoljsko raziskovalnega zavoda trenutno najhitreje rastoči odpadki v EU in se bodo po napovedi še povečevali. V povprečju vsak Slovenec letno zavrže okoli 14 kilogramov oblačil.

Ob tem en kilogram odvrženih oblačil ustvari okrog 52 kilogramov ogljikovega dioksida. Prav tako z odlaganjem tekstila izgubljam naravne vire in energijo. Za par hlač iz džinsa potrebujemo približno kilogram bombaža, za njegovo pridobivanje pa je potrebnih okrog 8.500 litorv vode. Zaradi tega je okoljsko bolj primerno odpadna oblačila in tekstil ločeno zbrati in oddati na recikliranje.

V občini Gorenja vas - Poljane uporabna oblačila obdobjno zbira Krajevna organizacija rdečega križa Gorenja vas, vendar je odpadnih oblačil več, kot je potreb, zato smo do nedavnega večino odpadnih oblačil odlagali v zabojnike za ostanek komunalnih odpadkov, z majem 2013 pa vzpostavljamo možnosti za njihovo ločeno

zbiranje in brezplačno oddajo v Zbirnem centru Todraž. V naslednjem mesecu bo podjetje Zoltan postavilo še dva zabojnika za zbiranje oblačil in tekstila v Gorenji vasi in Poljanah.

Odpadnih oblačil pred oddajo ni potrebno posebej prati, likati in zlagati, vendar naj bodo kljub temu primerno čista in uporabna za recikliranje. Oddate lahko uporabna moška, ženska in otroška oblačila (zimska, poletna, nosečniška, športna, večerna ...), spodnje perilo, čevlje v parih, hišne tekstilije (prte, rjuhe, brisače, posteljnina, zavese), pokrivala, pasovi, torbice, manjše plišaste igrače.

V Zoltanu opozarjajo, da je potrebno pri ločenem zbiranju odpadnih oblačil in tekstilij paziti, da mednje ne odlagamo prešitih odev,

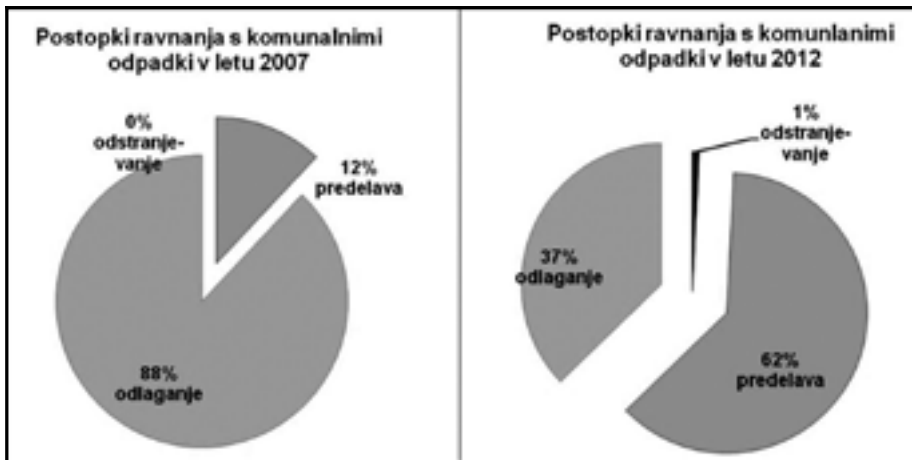

vzglavnikov, preprog, dežnikov, vzmetnic, raznih polnil, koščkov tekstila, prav tako pa tudi ne umazanih/raztrganih/neuporabnih oblačil in obutve. Tovrstne odpadke še vedno odlagamo zabojnik za ostanek komunalnih odpadkov (zeleni zabojnik/tipizirana vreča), katerih vsebina gre na energetsko predelavo.

Kristina Knific

Pri ločevanju smo čedalje bolj natančni

V občini Gorenja vas - Poljane znamo ločevati odpadke in smo pri tem med boljšimi občinami v Sloveniji. To potrjuje tudi doseženo tretje mesto v natečaju za najbolj zeleno občino v letu 2011 v kategoriji občin z več kot 5000 prebivalci.

Rezultat so nam prinesli dosežki pri ločenem zbiranju komunalnih odpadkov in embalaže. K temu so prispevali vsi, ki so bili vključeni v udeležanje sprememb na tem področju. Z lokalne ravni naj izpostavim podporo župana in zaupanje članov občinskega sveta, ki so potrdili Operativni program gospodarjenja z odpadki iz gospodinjstev 2008–2012 in sprejeli lokalne predpise. Poleg njih so tu še učitelji in učiteljice osnovnih šol, vzgojitelji in vzgojiteljice predšolske vzgoje, lokalni mediji ter najpomembnejše: naši občani – uporabniki storitev, ki so začrtano na področju ločenega zbiranja na izvoru pomagali izboljševati in izvesti v praksi.

Kako se je začelo?

Mešane komunalne odpadke smo sprva zbirali v skupnih zabojnikih, kasneje je bilo organizirano zbiranje v zabojnikih in vrečah. Zbrani odpadki so bili odloženi na deponijo Draga, ki je v lasti vseh štirih občin na Škofjeloškem. Začetki ločenega zbiranja posameznih frakcij od mešanih komunalnih odpadkov segajo v leto 2005, ko je bilo vzpostavljeno ločeno zbiranje steklene embalaže (steklo), papirnate in kartonske embalaže in papirja (papir), plastične embalaže (plastenke in tetrapak) in kovinske embalaže (pločevinke) po ekoloških otokih v občini. V letu 2006 smo pričeli zbirati pločevinke in plastenke v skupnem zabojniku, vendar so kljub temu še vedno skoraj 90 odstotkov vseh zbranih odpadkov predstavljali mešani komunalni odpadki, ki so bili odloženi na deponijo Draga.

Analiza stanja, izvedena v aprilu 2008, je pokazala, da je v zabojniku za mešane komunalne odpadke ponekod tudi več kot 90 volumskih odstotkov embalaže in papirja, ki ju je potrebno ločeno zbrati in oddati na recikliranje oziroma v postopke predelave. Na njeni osnovi smo ugotovili možnosti za izboljšanje in si zadali cilje in strategijo z že omenjenim operativnim programom. Ločeno

zbiranje embalaže iz kovin, plastike in sestavljenih materialov (embalaže) od vrat do vrat smo v sodelovanju z uporabniki storitev najprej preizkusili na območju Hotavelj in Hotovlje, v novembru 2008 pa smo ta način ločenega zbiranja embalaže uvedli v celotni občini. Količina zbrane embalaže se je povečala.

S pokopališč gre devet ton sveč na leto

Konec leta 2009 smo v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi uvedli ločeno zbiranje sveč na pokopališčih v občini. Zaradi nesprejemljivih stroškov zbiranja sveč s komunalnim vozilom smo našli rešitev v posebnih zabojnikih z »big beg vrečami«. Praznjenje zabojnikov in odvoz v zbirni center izvajata naša komunalna delavca. Zberemo okrog devet ton odpadnih sveč na leto.

Poseben poudarek smo dali tudi ločenemu zbiranju in kompostiranju bioloških odpadkov. To je od nas zahtevala tudi zakonodaja, ki dopušča hišno kompostiranje ali ločeno zbiranje v zabojnikih in odvoz v kompostarno. Spodbujali smo hišno kompostiranje, v letu 2010 uvedli ločeno zbiranje bioloških odpadkov na večini pokopališč v občini, konec leta 2011 pa tudi pri gospodinjstvih, ki nimajo možnosti hišnega kompostiranja. Zaradi njihovega relativno majhnega števila (28 objektov) in visokih stroškov zbiranja in odvoza v kompostarno na Vrhniko smo za razliko od drugih občin našli kompromisno rešitev in uvedli zbiranje bioloških odpadkov iz kuhinj v kuhinjskem kompostniku (Organko) in izvajali mesečni odvoz v kompostarno.

V letu 2012 smo s pokopališč odpeljali nekaj več kot 21 ton bioloških odpadkov in iz gospodinjstev nekaj več kot 14 ton. Ocenjujemo, da se v okviru hišnega kompostiranja reciklira več kot 200 ton bioloških odpadkov.

V maju 2010 je pričel obratovati zbirni center komunalnih odpadkov v Todražu, ki je pomembna infrastrukturna pridobitev

Postulat ravnanja z odpadki zahteva ravnanje z odpadki po naslednjem zaporedju:

1. preprečevanje nastanka
2. priprava za ponovno uporabo
3. recikliranje
4. energetska predelava
5. odstranjevanje

Odlaganje je najslabša možnost pri ravnanju s komunalnimi odpadki. Količina vseh odloženih odpadkov v občini (gospodinjstva in dejavnost) se je v obdobju 2007–2012 skupno znižala za nekaj manj kot 63 odstotkov, količina odpadkov, oddanih v predelavo (samo odpadki iz gospodinjstev, predelava zajema recikliranje in energetska predelavo), se je povečala za več kot 4,2-krat.

tako za zbiranje odpadkov kot tudi njihovo pretovarjanje. Infrastrukturo za mehansko biološko obdelavo mešanih komunalnih odpadkov pred odlaganjem smo načrtovali zagotoviti v okviru občin, združenih v konzorcij CERO Gorenjska, vendar povezava ni obrodila zelenih rezultatov, zato smo v začetku leta 2012 pristopili k RCERO Ljubljana. Pristop od naše občine ne zahteva nobenih finančnih vlaganj, cene storitev pa bodo za pet odstotkov višje kot pri občinah vlagateljicah.

Z novembrom 2012 smo uvedli še eno spremembo, in sicer smo pričeli glavino preostanka mešanih komunalnih odpadkov (zelen zabojnik oz. vreča) oddajati v predelavo za energetska izrabo. To je z okoljskega kot tudi z ekonomskega vidika primernejša rešitev.

Cene realno navzdol

Cene storitev smo nominalno ohranili na višini cen iz leta 2006, realno pa so cene z upoštevanjem inflacije padle za 20,4 odstotka. To je rezultat izvedenega načrta in skrbnega ločevanja odpadkov uporabnikov storitev. Na osveščenost občanov v naši občini glede ravnanja z odpadki smo lahko upravičeno ponosni. Občina se vsem občanom ob tej priložnosti zahvaljuje za doprinos pri varovanju okolja, ki v sodobni družbi postaja vse bolj cenjena vrednota. Od naših prednikov smo prejeli čisto okolje in naša dolžnost je, da ga v ohranjenem stanju prepustimo tudi zanamcem.

Kristina Knific

(2) K osebi pristopimo tako ...

(3) Z nagibom glave nazaj preverimo dihanje.

(4) Če oseba ne diha, takoj začnemo z zunanjo masažo srca.

(5) Namestitev AED.

(6) AED preveri življenjske funkcije.

Če zastane srce ...

Defibrilator lahko reši življenje

Kadar vsaka izgubljena minuta pomeni deset odstotkov manj možnosti za preživetje, zdravniška pomoč pa je več deset kilometrov daleč, je lahko defibrilator edina vez z življenjem.

Sovodenski gasilci so sprejeli ta izziv kot dodatno poslanstvo svojega dela in o nakupu začeli razmišljati že, ko so napravo nameščali tudi drugod v manjših krajih. Stroške avtomatskega zunanega defibrilatorja (AED) je pokrilo štiriintrideset donatorjev. Pred nedavnim je izobraževanje iz nujenja prve pomoči končalo enajst gasilcev iz krajevne skupnosti Sovodnj, ki imajo sedaj naziv gasilec bolničar oz. prvi posredovalec.

Izobraževanje za delo z AED

O pravilni uporabi AED so se izobrazili operativni člani PGD Sovodnj, zaposlene v šoli in vrtcu ter drugi krajani, ki so se odzvali vabilu na predstavitev po jutranji nedeljski maši v Novi Oselici.

Defibrilatorji so po Sloveniji nameščeni v večjih trgovskih središčih, športnih dvoranah, šolah, na drugih javnih krajih in tudi pri zasebnikih. Na Sovodnju je v gasilskem domu in je vidno označen. Vsi, ki se boste odločili za kratek tečaj uporabe AED, vam bodo člani PGD povedali in pokazali, kako priti do njega, če bo treba.

AED je prenosna elektronska naprava, ki je sposobna zaznati zastoj srca pri človeku. S pomočjo električnega sunka lahko srce ponovno požene in reši življenje osebi, ki je doživela srčni zastoj. Ko takega človeka najdemo na tleh, smo ponavadi v bližini najprej laiki, šele nato tudi reševalno vozilo in zdravniška ekipa. Če poznamo temeljne postopke oživljanja in če se naučimo uporabljati še AED, bomo mogoče kdaj lahko pomagali bližnjim, znancem ali pa povsem neznanim ljudem.

Za rokovanje je naprava zelo enostavna, uporabnika glasovno vodi v slovenskem jeziku, pa tudi slikovno. Z AED se ne moremo poškodovati in tudi mi z uporabo AED ne moremo poškodovati nikogar. Krajani se učijo temeljnih postopkov oživljanja in uporabe AED s pomočjo lutke.

Temeljni postopki oživljanja

1. Najprej poskrbimo za svojo varnost: premaknemo osebo (prizadetega) ali odstranimo nevarnost.

2. K osebi pristopimo tako, da nas lahko vidi. Nežno jo potresemo za ramena in jo glasno

pokličemo: »Gospod /gospa,/ ste v redu?« Če se ne odziva, glasno pokličemo: »Na pomoč!« da nekdo pokliče na številko 112 in prinese AED, kar je smiselno, če je ta oddaljen do štiri minute v eno smer. Če smo sami, takoj pokličemo 112.

3. Z nagibom glave nazaj osebi sprostimo dihalno pot, pogledamo ustno votlino in odstranimo samo morebitne tujke, ki jih lahko dosežemo s prsti. Preverimo dihanje: Poklekne (pravokotno) k osebi, se nagnemo nad njo in s svojim ušesom poskušamo zaznati dihanje, z roko pa dviganje prsnega koša. Za to opravilo smemo porabiti do deset sekund. Če diha in ima utrip, osebo namestimo v bočni položaj.

4. Če oseba ne diha, takoj začnemo z zunanjo masažo srca: Orientiramo se po ključnici in spodnjem delu reber, da poiščemo sredino prsnega koša. Klečimo (pravokotno) čim bolj ob osebi in se nagnemo nad njo, da delamo s težo celega telesa. Nad stegnjene prste ene roke se primemo z drugo, pokrčimo zgornje prste in s peto roke pritiskamo do globine 5 do 6 cm. Po 30 pritiskih (skoraj dva pritiska na sekundo) damo dva vpiha umetnega dihanja, če smo sami, drugače se dva izmenjujeta. To ponavljamo tako dolgo, da prinesejo AED ali prispejo reševalci.

5. Pomočnik, ki je prinesel AED, ga odpre, priključi kabel in pritisne gumb za vklop. Medtem prvi bolniku razgali prsni koš in nanj položi elektrode tako, da žice iz njih izhajajo pri glavi. Vključen AED takoj začne z zvočnim vodenjem, ki mu sledimo.

6. AED preveri življenjske funkcije in če ne zazna srčnega utripa, nas opozori na odmik od osebe in na pritisk drugega gumba. Ta sproži električni sunek.

7. Če se oseba še vedno ne odziva, nas AED pozove k nadaljnji zunanji masaži srca in vpihom zraka (30 pritiskov – 2 vpiha). To ponavljamo konstantno, po navodilih AED oziroma do prihoda reševalcev.

Če se pojavi dihanje in morda tudi vračanje zavesti, osebo namestimo v stabilni bočni položaj. Ves čas skrbno spremljamo znake življenja. Elektrode pustimo prilepljene in defibrilator vključen do prihoda reševalcev.

Več podrobnosti in posebnosti tečajniki še dodatno izvedo na izobraževanju. Na primer, kako postopati pri manjšem ali večjem otroku, kako odstraniti oblačila, kakšne postopke izvesti pred namestitvijo elektrod na poraščene prsi itn.

Značilnost srčnega zastoja je prekatno migetanje oziroma neorganizirano krčenje srčne mišice, ki ne črpa več krvi po telesu. Ta pojav traja krajši čas, potem srce obmiruje. Hitra pomoč na začetku migetanja z električnim sunkom AED in zunanja masaža srca lahko ohranita osebo pri življenju. Z AED lahko pravi čas vsak naredi skoraj toliko kot celotna ekipa nujne medicinske pomoči. Pustite se poučiti in praktično preizkusite postopke oživljanja in uporabljanja AED.

Milka Burnik

(7) Če se oseba še vedno ne odziva, nas AED pozove k nadaljnji zunanji masaži srca.

Odkrijmo melanom pravočasno

Melanom je maligni tumor kožnih celic melanocitov. Je najnevarnejši kožni rak, predvsem zaradi svoje velike sposobnosti širjenja na ostale organe. Ker je zdravljenje razširjene bolezni neuspešno, je umrljivost visoka.

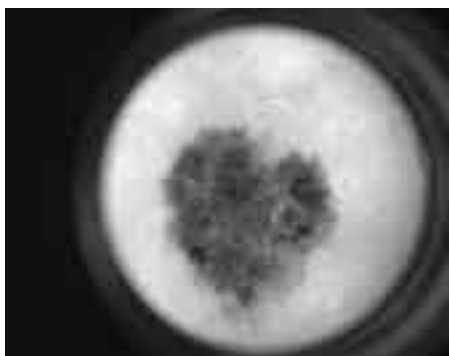

Število bolnikov z melanomom se povečuje hitreje kot število bolnikov s katero koli drugo vrsto raka. Predvsem zaskrbljujoče je naraščanje števila bolnikov z melanomom med mladimi odraslimi.

Melanom je rak, ki se lahko razvije pri vsakomur, vendar pa je tveganje za njegov nastanek pri nekaterih ljudeh večje: pri svetlo-lasih, svetlookih in svetlopoltih ljudeh, ki so bili zlasti v mladosti pogosto izpostavljeni sončnim žarkom, pri ljudeh, ki so večkrat utrpeli sončne opekline, pri ljudeh, katerih ožji sorodnik je imel melanom, pri starejših ljudeh, pri tistih, ki imajo veliko znamenj, ter posameznikih, ki so že imeli melanom.

Melanom se lahko pojavi v obstoječem znamenju, večinoma pa nastane na novo. Na koži ves čas nastajajo nove pigmentne spremembe, med katerimi je lahko tudi melanom. Pomembno je, da ga ločimo od ostalih, nenevarnih pigmentnih sprememb na koži. Melanom je lahko v začetku zelo podoben navadnemu znamenju, a se za razliko od znamenja nato hitreje spreminja po obliki, barvi in velikosti. Je asimetričen (A – asimetry), nepravilnih robov (B – border), večbarven (C – colour), večji od 5 mm (D – diameter) in raste (E – elevation). Včasih lahko tudi srbi. Pri napredovani obliki se lahko pojavi tudi krvavitev.

Ker se melanomi ne spreminjajo vsi po sistemu ABCDE in jih je včasih težko razlikovati od znamenja in drugih pigmentnih sprememb na koži, je ključnega pomena za postavitve pravilne diagnoze dermatoskopski pregled kože.

Najpomembnejši dejavnik tveganja za nastanek melanoma je UV-sevanje. Z ustrezno zaščito kože pred soncem lahko nastanek melanoma preprečimo. Z omejitvijo izpostavljanja

soncu je treba začeti že v zgodnjem otroštvu, saj so prav v tem obdobju sončne opekline eden od dejavnikov tveganja za razvoj bolezni kasneje v življenju.

Tudi število pigmentnih znamenj je povezano z izpostavljenostjo soncu v otroštvu. Večja kot je izpostavljenost, več znamenj se bo pojavilo na koži, kar pa pomeni tudi večjo verjetnost za pojav melanoma. Kožo moramo zaščititi predvsem z izogibanjem soncu, z uporabo oblačil, pokrival in očal ter z uporabo zaščitnih krem za tiste dele telesa, ki jih pred soncem drugače ni mogoče skriti.

Ker bodo učinki preventivnih akcij o pomenu zaščite pred UV žarki vidni šele čez desetletja, je za zmanjšanje umrljivosti zaradi melanoma trenutno najpomembnejše zgodnje odkrivanje z rednim samopregledovanjem in preventivnimi pregledi kože.

Redno spremljajmo spremembe na koži! Če odkrijemo melanom pravočasno, je ozdravljiv!

Nataša Grebenšek, dr. med.,
Dermatološki center Arsderma

Razvojnna agencija Sora vas v sodelovanju z Občino Gorenja vas - Poljane vabi na

BREZPLAČNO SVETOVANJE S PODROČJA MALIH ČISTILNIH NAPRAV,
ki bo v sredo, 5. junija 2013, od 15. do 18.30. ure
v sejni sobi Občine Gorenja vas - Poljane, Poljanska c. 87, 4224 Gorenja vas.

Na svetovanju vam lahko predstavimo:

- zahteve zakonodaje za vgradnjo in obratovanje malih čistilnih naprav, odvajanje komunalne odpadne vode iz čistilnih naprav in odvoz blata,
- kakšne vrste malih čistilnih naprav poznamo,
- kako do znižanja okoljske dajatve,
- kako do subvencije občine ali ugodnega kredita za vgradnjo čistilne naprave.

Na vašo željo lahko za objekt tudi pridobimo ponudbe za različne čistilne naprave in skupaj z vami primerjamo investicijske, vzdrževalne in obratovalne stroške.

IN

PREDAVANJE: ZAKAJ IN KAKO SKRBETI ZA MALO ČISTILNO NAPRAVO,
ki bo v sredo, 5. junija 2013, ob 19. uri
v predavalnici Občine Gorenja vas - Poljane.

Na predavanju bo dr. Meta Levstek, vodja laboratorija v CCN Domžale - Kamnik, predstavila najbolj aktualne teme s področja vzdrževanja malih čistilnih naprav:

- pogoje za optimalno delovanje čistilnih naprav,
- kaj ne sodi v čistilno napravo in zakaj ne,
- kako moramo skrbeti za čistilno napravo,
- vzdrževanje različnih vrst čistilnih naprav,
- primere iz prakse.

Udeležba na svetovanju in predavanju je **brezplačna**.

Na svetovanje in predavanje se je potrebno prijaviti na tel. št. 04/62-02-226, 041/262-303 ali po e-pošti: cistilne-naprave@ra-sora.si.

Samra Šečerovič,
Razvojnna agencija Sora

Praznovanje so začeli z mašo

V Javorjah je bila slovesna sv. maša v čast gasilskemu zavetniku sv. Florijanu. Udeležilo se jo je 48 gasilk in gasilcev iz domačega društva, iz PGD Poljane, PGD Hotavlje, PGD Gorenja vas, PGD Lučine ter sosednje Bukovice.

Sveta maša je predstavljala pričetek praznovanja 60. obletnice ustanovitve Prostovoljnega gasilskega društva Javorje. Predsednik društva Igor Alič se je ob tej priložnosti zahvalil krajanom za dosedanje pomoč in podporo ter se zanjo priporočil tudi vnaprej, še posebej na področju vključevanja mladih v društveno dejavnost, kar je trenutno njihova prvenstvena naloga.

Prisotne je povabil na dogodke, ki se bodo v kraju odvijali od 21. junija (Slavnostna akademija ob 60-letnici društva) do 23. junija (gasilska parada in veselica z ansamblom Petra Finka). Ob tej priložnosti je farna cerkev sv. Tilna dobila reliefno podobo svetega Flori-

jana, ki jo je blagoslovil župnik Ciril Istenič. Na to podobo so še posebej ponosni, saj je delo domačega priznanega umetnika Petra Jovanoviča, tudi častnega člana društva, ki je

podobo gasilcem podaril. Po končani sveti maši so se gasilke in gasilci skupinsko fotografirali in imeli družabno srečanje v gasilskem domu.

Mihela Kokelj

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropska investira v podeželje

VELIKO ZANIMANJE ZA EKOLOŠKO SAMOOSKRBO NA ŠKOFJELOŠKEM

Na Škofjeloškem se je v lanskem letu začel izvajati projekt »**Moj eko vrt**«, ki je namenjen potrošnikom ekološke hrane, vrtničarjem in kmetom, ki želijo na lastnih površinah pridelati kakovostno sadje in zelenjavo, in tudi tistim, ki bi želeli ekološko hrano pridelovati v večjih količinah za prodajo na našem območju.

V vseh štirih občinah so se v tem letu vrstila zanimiva predavanja z različnimi vsebinami s področja pridelave sadja in zelenjave. Odziv udeležencev je bil izjemno pozitiven, vsebine pa so predstavljali predavatelji, ki so strokovnjaki na svojem področju, zato ne preseneča, da je rednih udeležencev predavanj vedno več.

V juniju (predvidoma v sredo, 19. junija, ter v soboto, 22. junija) bodo organizirani ogledi samooskrbnih ekoloških vrtov, s katerimi zaključujemo prvi del projekta.

Poleg običajnega ekološkega vrta si boste lahko ogledali tudi primer permakulturnega in biodinamičnega vrta. Število mest bo omejeno, zato se čim prej prijavite na tel. št. 04/ 62-02-226 ali po e-pošti: mojekovrt.las@gmail.com.

V nadaljevanju projekta bomo več aktivnosti namenili pridelovalcem, ki so zainteresirani za pridelavo ekološkega sadja in zelenjave za potrebe lokalnega območja. S projektom jim želimo zagotoviti potrebna znanja na tem področju. Na podlagi njihovih potreb bomo jeseni organizirali dodatna izobraževanja. Za vključitev v izobraževanja lahko pokličete na tel. št. 04/ 62-02-226, če pa bi se radi dogovorili za odkup svojih pridelkov, lahko pokličete na KGZ Škofja Loka na tel. št. 04-51-30-324.

Permakulturni vrt

Vsekakor se nam obeta pestra jesen, saj boste zainteresirani lahko v nadaljevanju projekta pridobili nova znanja s področja permakulture in biodinamike, načela katerih so uporabna v vsakem okolju – tako na mestnem balkonu ali strehi, hišnem vrtu kot tudi na kmetiji, lahko pa postanejo tudi nov način življenja.

Informacije o tekočih aktivnostih na projektu »Moj eko vrt« so dostopne na spletnih straneh LAS Loškega pogorja <http://www.las-pogorje.si>. Kdor pa želi biti obveščen neposredno po e-pošti, nas lahko to sporoči, da ga vpišemo na listo za redno obveščanje. Projekt vodi LAS Loškega pogorja skupaj s partnerji Kmetijsko-gozdarsko zadrugo Škofja Loka ter občinami Gorenja vas - Poljane, Škofja Loka, Železniki in Žiri in je financiran iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, nacionalnih sredstev ter sredstev partnerjev.

LAS Loškega pogorja

Milka rešuje križanke za dober spomin

Ljudmila Šinkovec s Hotavelj je za leta, ki so se nabrala, videti zelo mladostna. Zgovorna gospa je še vedno fizično aktivna, z reševanjem križank pa vzdržuje dober spomin. Pravi, da so se nanjo obesile že vse težave, ki so kje bile, a se jih je po nekem srečnem naključju vedno hitro otresla.

Rodila se je pri Tomašku v Podplečah, takrat v Kraljevini Italiji. V kmečki družini je poleg nje na svet prijokalo še devet otrok, a so trije umrli mladi. Šolo je šest let obiskovala v Planini. S sokrajanom Cirilom sta pot prehodila skupaj, včasih hitreje, drugič sta porabila celo uro. Kmetje so odstopili velike ta gorejne hiše, ves pouk je potekal v italijanščini. Očitno je imela posluh in spomin za jezik, saj je v najinem pogovoru zelo sproščeno poklepetala tudi tako. Kot najstarejša od otrok je ostala doma in pomagala pri delu.

V času rapalske meje jo je tudi na skrivaj prestopala in z jugoslovanske strani prinesla nekaj reči za dom, drugače se pa s kontrabantom ni ukvarjala. Najprej so hodili v trgovino h Kalarju, pozneje bližje k Buri. Ko je dobila dokumente, je nabavljala v Kopačnici. Financarji so imeli kasarno v neposredni bližini Milkinega rojstnega doma.

Sejali so tudi lan

Veliko je bilo ročnega dela na hriboviti kmetiji. Takrat so sejali veliko žita. Doma so imeli ovce in naučila se je presti ter niti spremeniti v pletenine vseh vrst. Sejali so tudi lan. Sami so ga pulili, sušili v kozolcu, odstranjevali semena, polagali po tleh, da sta svoje opravila dež in sonce. Potem so ga sušili v *pajštvu* in še suhega in ostrega trli, ga opredli in oprali štrene. Prali so v kadi, vodo z lugom so pogreli kar v kotlu za kuhanje prašičje krme. Izpirali

so pri potoku, tolkli so po kamnu ali lesu. Štrene so bile dolge in težke. Predivo so odnesli v Novake, da jim je nekdo na statvah stkal laneno blago.

Dve širini tkanja sta morali biti za laneno rjuho. Blago je prijetno grebilo. Večkrat ko je bilo oprano, bolj je bilo belo. S sestro sta imeli tudi obleke iz lanenega platna. Na prsni del sta naštikali motiv. Oblečeni je nekoč videla soseda in komentirala: »Ravno taki sta, kot bi vaju vzeli dol z oltarja.« Ko je bila živa še njena stara mati, so še drugi prinesli presti. Najbolj je bila vesela, če ji je Milka *nagredešala* nitke v oblak. Zнала je narediti, kot je bilo prav.

Milka je veliko pletla, doma iz domače volne, potem si je kupila pletilni stroj. Tega dela se je učila pri pletilji v Ljubljani. Včasih so ljudje veliko nosili pletenine. Zelo je bila vesela in ponosna, če je bil stranki izdelek vseč in prav ter če ji je pristajal. To je bil zanjo še največji »lon«, saj kakšnega posebnega zasluzka ni bilo. Tudi preteklo zimo so se še vile niti v stroju. Še vedno je zelo ponosna na izdelke, ki jih je nekoč spletla za hčerko, ki je potovala v tujino in bila videti kot manekenka.

Presenečenja za jubilej

Po vojni se je poročila na Hotavlje k Šinkovcovemu Jožetu. Z možem sta postavila novo hišo, ime pa je ostalo po rodni domačiji. Ko so bili otroci že malo večji, je šla za nekaj let v službo

v Termiko v Bodovlje. Najmlajši jo je najboljši pogrešal in celo potožil, da bo kar kamen pojedel, se zastropil in umrl, če je ne bo doma. Tudi še hujše ideje je slišala iz njegovih ust in se odločila ostati gospodinja, saj za njeno zdravje delovni pogoji v tovarni prav tako niso bili primerni.

Rodila je štiri otroke, zdaj ima osem vnukov in štiri pravnuke. Ko je bila še doma, se je učila šivanja tudi pri šivilji. Znanje ji je prišlo prav, da je lahko svojim otrokom šivala srajčke in hlače. Odkar je hčerka upokojena, živi z Milko, da ima družbo in sogovornico, saj je že petindvajset let vdova.

Trdo življenje in domača hrana jo spremljata skozi desetletja. Rada bere, rešuje križanke in pošilja rešitve. Lani je bila izžrebana in za nagrado je dobila knjigo. Rada hodi v toplice, voda ji dobro dene, čeprav ne plava. Je tudi ljubiteljica rož.

Pravi, da vse življenje skupaj ni doživela toliko prijetnih presenečenj kot ravno ob praznovanju. Za visoki jubilej so ji na vhodni poti postavili visok mlaj z okraski: obveznim znakom 90, različnimi pleteninami in lila zastavo z napisom Milka.

Milka Burnik

RŽV

Financiranje zagotovljeno vsaj do konca avgusta

Minister za kmetijstvo in okolje Dejan Židan in direktorica RŽV Hiacinta Klemenčič sta podpisala pogodbo o začasnem financiranju aktivnosti RŽV v obdobju od 1. 1. 2013 do 31. 8. 2013.

Vlada RS do podpisa pogodbe za leto 2013 še ni sprejela poslovnega načrta, ki je osnova za sklenitev Pogodbe o financiranju aktivnosti poslovnega načrta rudnika. Zato so s pogodbo uredili začasno financiranje aktivnosti do vključno avgusta letos oziroma do sprejetja poslovnega načrta za leto 2013, in sicer za plačilo stroškov dolgoročnega upravljanja, nadomestil ter stroškov dela zaposlenih. Za dolgoročno upravljanje je tako država rudniku obljubila skoraj 100.000 evrov, za nadomestila približno 77.500 evrov, za stroške dela skoraj 94.000 evrov ter za zapiralna dela 270.000 evrov. Dobrih 120.000 evrov naj bi v RŽV-ju prejeli na račun konec maja, nato pa še vsakega 20. v mesecu po približno 30 tisočakov.

Kot je mogoče sklepati, dolg občini v višini 335.908 evrov iz preteklega leta še ostaja. »Plačilo nadomestila za omejeno rabo prostora ni vključeno v poslovni načrt za leto 2013. Glede na to, da gre za obveznost RŽV-ja iz uredbe, bo potrebno zagotoviti dodatna sredstva,« je pojasnila Hiacinta Klemenčič. Kot je še povedala, je ministrstvo predlagalo ustanovitev posebne medresorske delovne skupine. Ta naj bi preučila veljavni zakonodajo, ki ureja ravnanje z radioaktivnimi odpadki, varstvo pred sevanji, nadomestila zaradi omejene rabe prostora zaradi bližine sevalnih objektov in zapiranje Rudnika urana Žirovski vrh ter predlagala njene spremembe. »Rudnika Žirovski vrh žal niso povabili k sodelovanju,« je še dodala Klemenčičeva.

Damjana Peternelj

Ne spreglejte

- 5. junij ob 19. uri: **Predavanje: Zakaj in kako skrbeti za malo čistilno napravo** v domu občine Gorenja vas - Poljane. Dodatne informacije na RAS na telefonski številki 04/50-60-226. Organizira RAS.
- 6. junij ob 19. uri: **Predavanje: Plodovke** v OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Dodatne informacije in obvezne prijave na telefonski številki 04/62-02-226 ali po e-pošti mojekovrt.las@gmail.com. Organizira LAS Loškega pogorja.
- 6. junij ob 19. uri: **Predavanje: Zakaj in kako skrbeti za malo čistilno napravo** v predavalnici OŠ Železniki. Dodatne informacije na RAS na telefonski številki 04/50-60-226. Organizira RAS.
- 7. junij: **Predstavitev ponudbe v domačih koticah KGZ Škofja Loka s pokušino izdelkov** med delovnim časom živilskih trgovin KGZ Škofja Loka. Dodatne informacije na telefonski številki 04/51-30-324. Organizira KGZ Škofja Loka.
- 7. junij od 16.30 do 20. ure: **Predavanje s kulinarično delavnico: Lokalne sezonske jedi – zakaj jih uživati in kako jih pripraviti**, v prostorih Kulinarike Goljat, Škofja Loka. Organizira RAS.
- 8. junij od 8. do 12. ure: **Zaključna prireditev s tržnico kmetijskih pridelkov in izdelkov in sejmom unikatnih izdelkov** na Mestnem in Cankarjevem trgu Škofja Loka. Organizira RAS in sodelujoči partnerji.
- 8. junij od 9. do 19. ure: **LUFT – Loški umetniški festival** na Cankarjevem trgu v Škofji Loki. Dodatne informacije in prijave na telefonski številki 031/208-338 in 040/167-381 ali po e-pošti festival.luft@gmail.com.
- 22. junij od 7. do 17. ure: **Ekскурzija z ogledi ekoloških vrtov v okviru projekta Moj ekovrt**. Dodatne informacije na telefonski številki 04/62-02-226 ali po e-pošti mojekovrt.las@gmail.com. Organizira LAS Loškega pogorja.

Na oder so postavili štiri legendarne predstave

V Poljanah se je iztekla retrospektiva Tavčarjevih del, ki so bila v zadnjih 40 letih uprizorjena na poljanskem odru v izvedbi domačega kulturnega društva in igralcev. To so bile predstave Holekova Nežika, Šarucova sliva, Cvetje v jeseni in Raubarski cesar.

S Tavčarjevo poljansko retrospektivo je Kulturno društvo dr. Ivan Tavčar obeležilo 90-letnico pisateljeve smrti in nadaljevalo Tavčarjev kulturni teden izpred dveh let, ki je bil posvečen 130-letnici pisateljevega rojstva. Letos mineva tudi 100 let od rojstva Borisa Fakina (z umetniškim imenom Igor Torkar), avtorja igre Raubarski cesar, 40 let od prve uprizoritve te igre in več kot 20 let od uprizoritve Cvetje v jeseni v režiji Mirana Herzoga.

Sedanje uprizoritve predstav so delo Andreja Šubica, ki je v nekaterih predstavah tudi sam igral. Šarucovo slivo, Raubarskega cesarja in Cvetje v jeseni je na oder postavil kot kombinacijo igre in filma. Kot pred dvajsetimi in štiridesetimi leti so isti igralci spet zaigrali z vso dušo in žarom ter navdušili številne obiskovalce v prepolni dvorani.

Od ideje do izvedbe

Kako pa je doživljal poljansko retrospektivo Andrej Šubic, ki se z ljubiteljskim igranjem in režijo ukvarja že od mladosti, ponovno pa z velikim uspehom zadnja tri leta? »Retrospektiva se je rodila iz ideje o knjižnih izdajah gledaliških del, uprizorjenih v poljanskem narečju. Knjižica Šarucova sliva je pošla, na vrsti je bil Raubarski cesar. Ob pisanju sem si želel, da bi jo predstavila z nečakom Jakom kot Tomažkom, ki noče v šolo. V prvi uprizoritvi je to vlogo igral njegov pokojni oče, moj brat Marjan, v drugi sem jo jaz, zdaj pa sem hotel dati priložnost Jaku, da s svojim invalidskim vozičkom zapelje na oder in odigra. Iz te želje se je zavalila kepa. Ideja retrospektive vseh gledališko odigranih Tavčarjevih del se je privalila na dno hriba veliko večja, kot je bila zamišljena. Kepa se je valila in večala

tudi zaradi navdušenja vseh, ki sem jih prosil za sodelovanje. Nihče ni za trenutek okleval, ko sem ga poklical. To mi je dalo zalet in vem, da je imelo smisel. Spoznal sem, da nekateri ljudje zlahka iz »treba je narediti«, »dobro bi bilo, da bi se naredilo« enostavno rečejo: »Ja, jaz bom to naredil!« In ti ljudje imajo tudi imena: Jerneja, Jaka, Janko, Izidor, Jože, Janez, Goran in številni drugi.«

Na predstavitvenih letakih in plakatih, zgoščenkah s filmi, na spletni strani in v knjigi Raubarski cesar so ostali zabeleženi vrhunci gledališkega ustvarjanja v Poljanah. Retrospektiva se je pričela marca na podstrehi v Štefanovi hiši z uprizoritvijo Holekove Nežike, o kateri smo že pisali. Zelo intimno in domače je zvenelo, tako kot tudi pogovor po končanem branju in spomin na pokojne Mirana Hercoga, Frenka Trpina in Janeza Debeljaka, ki so sodelovali na uprizoritvi pred tridesetimi leti.

Dvorana je bila premajhna

»Pri predstavitvi Šarucove slive smo spoznavali možnosti tehnike spreminjanja scene iz gledališke v filmsko, pri Cvetju v jeseni pa smo jo dokončno usvojili.« je zadovoljen Andrej. Meto iz Šarucove slive sta zaigrali Jerneja Bonča v sodobni preobleki in, kot nekdanj, Anica Berčič. »Šarucova Meta ostaja poljanska gledališka klasika, posneta na zgoščenki in zapisana v knjigi z ilustracijami Maje Šubic,« ugotavlja Andrej.

V predstavi Cvetje v jeseni, ki jo je režiral pokojni Miran Herzog, so odigrali izbrane prizore izpred dvajsetih let. »Ljudje v dvorani so se vživali v predstavo, ploskali in pozabili, kdaj je predstava živa, kdaj predvajana. Po

vsem tem času se še odraža natančnost režiserja Mirana Hercoga in nihče ni imel težav odigrati svoje vloge; pa čeprav sluh ne deluje več kot takrat, noge niso več poskočne in je glas malo manj odločen. Na žalost vseh ljudi nismo mogli namestiti v dvorano, zgoščenke so pošle, spomin na uprizoritev izpred dvajsetih let pa je potrdil, kako dobra je naša predstava in se v nekaterih delih lahko primerja z legendarnim Klopčičevim filmom. Če v drugem ne, zanesljivo v poljanskem narečju, ki ga je Tavčar poznal in v njem pisal,« pravi Šubic.

»Osnova za zadnjo uprizoritev, to je Raubarski cesar, je bil televizijski posnetek igre v naravnem okolju iz leta 1973. Za odrsko retrospektivo smo za vse slike postavili na oder originalno sceno, ki jo je poslikal Ive Šubic. Veliko igralcev iz predstave leta 1977 je žal pokojnih. Tako je bilo težko najti prizore, ki smo jih lahko odigrali. Po štiridesetih letih so igralci lahko drugačni, nikakor pa ne manj zanimivi. Lenka in Peter (Juša in Janez Berce) sta pozabila na vmesnih štirideset let, delovala sta mladostno in videti je bilo, da je tudi čas pozabil nanju. Erazem (Adam Sitar) je v tem času pridobil še lepši žameten glas, Ivan, Mici, Marina, Dani, Ani in pevci se tudi niso postarali in so družno zapeli raubarsko himno. Na platnu so se gledalci ponovno smejali Luki z Volče, raubarjem, Kuzucem, Karluškim, grajskim in se čudili, kako odlične like so odigrali poljanski amaterski igralci.«

O knjigi

Zadnjo predstavo retrospektive – Raubarski cesar – je dopolnila tudi predstavitev knjige z istim naslovom. Knjiga vsebuje v poljanskem narečju napisano dramtizacijo in vseh pet Tavčarjevih povesti, iz katerih je Torkar črpal vsebino za Ravbarskega cesarja. Kot zanimivost je v njen objavljen tudi plakat iz leta 1973, ki vabi na uprizoritev igre. Knjigo je uredil Andrej Šubic, ilustrirala Maja Šubic in oblikovala Nives Lunder, ki je pripravila tudi celostno grafično podobo Tavčarjeve poljanske retrospektive. Pri jezikovnem pregledu sta poleg Andreja sodelovali še Francka Benedik in Vladka Jan. Po končani predstavi je predstavitev knjige in pogovor z ustvarjalci in Mojco Šuklje, hčerko Igorja Torkarja, vodila Milena Sitar.

Knjiga Raubarski cesar po mnenju Sitarjeve sodi v vsako poljansko hišo. Predvsem zaradi besedila in poljanskega narečja, petih Tavčarjevih zgodb, ki govorijo o naši dolini in ljudeh, ter spremne besede o ustvarjalcu Igorju Torkarju, ki sta jo napisala Andrej Šubic in Mojca Šuklje. Knjigo sta izdala domače kulturno društvo in založba Modrijan.

»Pregled gledaliških del je potrdil, da smo Poljanci sposobni ustvariti tudi presežke, da imamo včasih srečo, da se v naše kraje zaljubijo zanimivi ljudje in radi delajo z nami. Retrospektiva bo znanemcem pustila sledi, ki jih bodo lahko pregledovali ali celo proučevali. Mi pa smo pokazali, da znamo še reči: »Seveda, bom.« In potem to tudi storimo!«

Tadeja Šubic

Z roko v roki za dober namen

V vrtcu Agata smo že drugič organizirali dobrodelni tek, ki se ga je tokrat udeležilo 76 tekačev – seveda s svojimi navijači.

Geslo teka je Z roko v roki, saj povezuje tekače od najmlajših do starejših. Že najmlajši so se seznanjali s tem, da je pomembno sodelovati in ne zmagati v

smislu starega latinskega izreka mens sana in corpore sano – zdrav duh v zdravem telesu. Tek smo izvedli s pomočjo donatorjev, in tako je vsak tekmovalac dobil majico z logotipom, podeljene so bile nagrade za prva tri mesta v vsaki kategoriji, poskrbljeno je bilo tudi za jedačo in pijačo.

Pridobljena sredstva iz štartnin so namenjena nakupu športnih rekvizitov. Za lepo popoldne gre zahvala vsem udeležencem, donatorjem, vodstvu šole in vzgojiteljicam vrtca Agata. Zagotovo bomo prireditev organizirali tudi prihodnja leta.

Špela Režen

Na kateri razpis se prijaviti?

Junija bo Razvojna agencija Sora v občini Gorenja vas - Poljane predstavila aktualne razpise za podjetja. Predvidoma bo predstavitev 18. junija od 14. do 16. ure v dvorani občine Gorenja vas - Poljane. Podrobnejše informacije bodo objavljene 14 dni pred izvedbo na spletni strani www.ra-sora.si (področje Aktualno).

Dogodek bo za udeležence brezplačen – financira ga ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, izvaja pa se v okviru Javnega razpisa za financiranje izvajanja celovitih podpornih storitev v okviru vstopnih točk VEM na lokalnem nivoju v letu 2013. RAS

Štorija gre naprej

Zvonko Kern nadaljuje zgodbo kulturno-glasbene prireditve Pol Polanc & Pol Primorc, s katero je preteklo leto obeležil desetletno ustvarjanje v Poljanski dolini. 8. junija bo na Visokem ob Tavčarjevem dvorcu organiziral dobrodelno kulturno prireditev, zbrana sredstva pa bo namenil za nakup defibrilatorja za PGD Gorenja vas.

Prireditev Štorija gre naprej bo od 10. ure naprej v znamenju umetnosti, saj se bodo predstavili številni umetniki, tudi iz Poljanske doline. Razstavljene slike bo možno odkupiti in tako pomagati PGD Gorenja vas. Ves dan bo na Visokem veselo in zanimivo. L. R.

Letos bo žur na Lazah dobrodelen

ŠD Gamsi Laze vabi 22. junija na že tradicionalni hokejsko-nogometni žur, ki bo tokrat dobrodelne narave. Skupaj s KORK Gorenja vas bodo združili moči in poskušali zbrati čim več denarja ter otrokom iz naše občine omogočiti letovanje na morju.

Dobrodelna prireditev, ki bo tudi športno obarvana, bo od 16. ure naprej potekala na igrišču Laze (smer Leskoviča proti Robidnici). Tudi letos se bodo v nogometu pomerili slovenski hokejisti. Poskrbljeno bo za hrano in pijačo kot tudi za zabavo ter dobro glasbo. L. R.

Razstavljajo čipke

Klekljarsko društvo Deteljica Gorenja vas ob dnevu državnosti vabi na razstave v prostorih Lovskega doma na Trati v Gorenji vasi.

Ogledali si boste lahko društveno razstavo čipk »Šopki in košarice«, izdelke tečajnic v sezoni 2012/13, izdelke udeležencev klekljarskih krožkov na osnovnih šolah v Gorenji vasi in v Poljanah, glinene reliefe Lidije Debelak in izdelke likovne sekcije Društva podeželskih žena Blegoš.

Razstave bomo odprli v soboto, 22. junija 2013, ob 10. uri, na ogled pa bodo do torka, 25. junija 2013, vsak dan med 10. in 18. uro.

KD Deteljica

Kam junija?

• 5. junij od 16. do 19. ure: **Ekološka tržnica** na Mestnem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS.

• Do 6. junija od 9. do 18. ure: **Razstava rokodelcev škofjeloškega območja** v Rokodelskem centru Duo na Mestnem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS.

• 6. junij od 16. do 17. ure: **Meritve sladkorja, holesterola in krvnega tlaka** v prostorih KŠPD (pritličje ZD Gorenja vas). Organizira KOKR Gorenja vas.

• 7. junij ob 19.30 uri: **13. Večer slovenskih viž v narečju** na Mestnem trgu v Škofji Loki. Organizira Radio Sora.

• 9. junij: **Pohod na Roblekov dom na Begunjščici**. Zahtevna, označena pot, 6 ur hoje. Dodatne informacije in prijave pri Vesni Šinkovec na telefonski številki 041/242-390 ali na www.pdgorenjivas.com. Organizira PD Gorenja vas.

• 12. junij od 16. do 19. ure: **Ekološka tržnica** na Mestnem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS.

• 13. junij: **Pohod na Tolsti vrh (1715 m) in Kriško goro (1471 m)**. Lahka, označena pot, skupni čas hoje 6 ur. Dodatne informacije in prijave pri Valentinu Bogataju na telefonski številki 040/377-356 ali na www.pdgorenjivas.com. Organizira upokojenska sekcija PD Gorenja vas.

• 15. junij od 8. do 12. ure: **Tržnica kmetijskih pridelkov in izdelkov** na vaškem trgu v Gorenji vasi. Organizira RAS.

• 16. junij: **Pohod na Belsko planino – Svečico**. Lahka, označena pot. Dodatne informacije in prijave na voljo pri Vesni Šinkovec na telefonski številki 041/242-390 ali na www.pdgorenjivas.com. Organizira PD Gorenja vas.

• 16. junij od 12. ure dalje: **10. srečanje harmonikarjev na Slemenih, Gorenje Brdo**. Dodatne informacije na voljo pri Boštjanu Oblaku na telefonski številki 041/247-568. Organizira Društvo Rovtarji – smučanje in kolesarjenje po starem in ŠD Slemene.

• 19. junij od 16. do 19. ure: **Ekološka tržnica** na Mestnem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS.

• 21. junij ob 19. uri: **Slavnostna akademija ob 60-letnici PGD Javorje** v PŠ Javorje. Organizira PGD Javorje.

• 22. junij: **Velika vrtna veselica s skupino Strmina in gostjo večera Manco Špik** na Kalarjevem travniku. Organizira PGD Gorenja vas.

• 23. junij: **Pohod na Kozji vrh (1628 m)**. Lahka označena pot, čas hoje 6 ur. Dodatne informacije in prijave pri Kristini Gartner na telefonski številki 031/678-867 ali na www.pdgorenjivas.com. Organizira PD Gorenja vas.

• 23. junij ob 16. uri: **Gasilska parada z veselico – ansambel Petra Finka** na igrišču PŠ Javorje. Organizira PGD Javorje.

23. junij ob 20. uri: **Prireditev ob dnevu državnosti** v Poljanah, ob 19. uri sv. maša za domovino. Organizira KS Poljane.

24. junij ob 20. uri: **Prireditev ob dnevu državnosti** v Gorenji vasi in poimenovanje vaškega trga po Ivanu Regnu, ob 19. uri sv. maša za domovino. Organizira KS Gorenja vas.

24. junij ob 20. uri: **Prireditev ob dnevu državnosti** v Javorjah, ob 19. uri sv. maša za domovino. Organizira KS Javorje.

24. junij ob 20. uri: **Prireditev ob dnevu državnosti** v Novi Oselici, ob 19.30 uri sv. maša za domovino. Organizira KS Sovodenj.

• 24. junij ob 20. uri: **Gasilska veselica z ansambлом Modrijani** na Šinkucovem travniku. Organizira PGD Hotavlje.

25. junij ob 6. uri: **Pohod do podružničnih cerkva** izpred cerkve sv. Martina. Ob 8. uri začetek kolesarjenja do podružničnih cerkva, zbirno mesto je pred gostilno Na Vidmu. Organizira KS Poljane.

• 26. junij od 16. do 19. ure: **Ekološka tržnica** na Mestnem trgu v Škofji Loki. Organizira RAS.

• 29. junij ob 19. uri: **Veselica TD Visoko z Joc bandom** ob Tavčarjevem dvorcu Visoko. Organizira TD Visoko.

Domači kruh jim je prinesel podmornico

Z zlatimi priznanji nagrajene skupine učencev na regijskih predstavitvah Turizmu pomaga lastna glava so se srečale še na vseslovenski turistični tržnici v Mariboru. Med njimi so bili tudi učenci iz Javorij in Sovodnja. Oboji so se dobro predstavili. Sovodenjčani bodo ob koncu šolskega leta za nagrado obiskali Muzej vojaške zgodovine v Pivki in zlezli tudi v podmornico.

Po zaključku letošnjega projekta so učenci povedali:

Anej: »Jaz in še trije smo kot nekdanji preščarji hodili po trgovskem središču, kjer smo se predstavili in vabili obiskovalce na našo predstavitev. Srečali smo starejšo gospo, ki je nekoč tudi sama nabirala prešče in se tega še spomni.«

Eva F.: »Če je kdo rekel, da nima časa, da se mu mudi, pač nismo bili kaj prida zadovoljni, ampak smo bili vseeno srečni. Ena gospa nam je navedala, da bomo sigurno dobili nagrado, da smo že preščarji tako dobri, kaj bo šele na stojnici.«

Urban: »Ljudi je zanimalo, kaj so tisti hlebčki v naših koših. Pa smo jim povedali zgodbo o preščarjih. Eni so se po našem pozdravu ustavili, eni so hiteli naprej. Vsaj polovica jih je šla pogledat, kako so učenke mesile testo. Dobro sem se počutil, ko so me opazili hoditi s košem okrog. Skoraj vsi drugi so imeli pravo stojnico. Naša razstava je bila lepa tudi brez nje. Na kvizu smo se smejali, ker je ena ekipa odgovorila, da beseda bezgern pomeni lonec, mi smo pa vedeli.«

Rebeka: »Preščarji smo bili kar naprej na terenu. Dobro smo se razumeli. Veliko je bilo

takih ljudi, ki so nas poslušali. Na drugih stojnicah so bili tudi dobri, tako kot mi.«

David: »Ljudje so radi vzeli prešče in recepte za kruh, bili so prijazni. V Mariboru nam je eden kupil celo sladoled, druga gospa pa mini indijančke. Naša razstava je bila zelo drugačna od drugih. Malo je bilo takih, da so kaj delali, tako kot na naši. Imeli smo tudi tremo. Na kvizu v Kranju se mi je zdelo smešno, ko so ravno mene vprašali, kaj je greblca. Bilo je ravno iz naše naloge. Delal sem se kot da tega ne vem in povedal, da je to lesen polkrog, nataknen na palico, ki se rabi za spravljanje pepela in žerjavice iz peči. Po odru sem takrat kar poskakoval, ker sem bil vesel, da smo dobili točko.«

Lara: »V Mariboru smo spoznali veliko drugih stojnic. Fino se mi je zdelo, ker so ljudje rekli, da smo super pekarice in naj še tako dobro delamo naprej. Vsi so se čudili, ker smo tako mlade in znamo mesiti kruh.«

Eva S.: »Zamešeno testo smo dajale v sladoledne banjice. Vesela sem bila, ko sem ljudi vprašala, če bodo nesli testo domov in ga spekli, pa so rekli, da bodo. Na našem prostoru je bilo celo popoldne polno poslušalcev.«

Mlade pekarice animatorju razlagajo o projektu.

Manca: »Ob mentrgi sem uživala, ko sem predstavljala mešenje testa, da so ljudje gledali in poslušali. Prijetno je bilo, kadar nas je kdo še posebej natančno poslušal.«

Hana: »Nekdo nas je tudi malo preizkušal, če o mešenju vse vemo; na primer, zakaj dodamo olje. Na kvizu narečnih besed so v Mariboru postavljali precej težja vprašanja kot v Kranju.«

Milka Burnik

Znali se bodo postaviti zase

Učenci 4. razreda Osnovne šole Poljane so se v okviru programa CAP pogovarjali o različnih oblikah nasilja in zlorab otrok, učili pa so se tudi o tem, kako se v kritičnih situacijah postaviti zase.

Program CAP za preventivo zlorabe otrok je preventivni program. Njegov cilj je z otroki na pozitiven in njihovi starosti primeren način spregovoriti o problemih nasilja in zlorab ter jih predstaviti tako, da bi se znali nanje ustrezno odzvati. Poudarek programa je na krepitvi otrokove socialne mreže, samozavestnega vedenja, razvijanju komunikacijskih veščin, da bi se znal odzvati v potencialni situaciji zlorabe in o tem povedati zaupnim odraslim osebam.

Program CAP na naši šoli izvajajo strokovne delavke Polona Zupan, Damjana Bonča in Barbara Tavčar, ki so nas ta dan obiskale v razredu.

Učence so učile, kako biti varni, močni in svobodni. V igri vlog so predstavile različne prizore: z neznanim odraslim, z nasilnim vrstnikom, s poznanim odraslim ter prizor zaupanja odrasle osebe. Vsak prizor so odigrale dvakrat – prvič tako, da je bil otrok v prizoru žrtev zlorabe, saj se ni postavil zase ter ni zmožal reči »ne«. Po prvih prizorih so učenci tako odkrivali čustva strahu, jeze, žalosti ter ugotavljali, na kakšen način bi se žrtev uspela rešiti zlorab in ukrepati proti storilcu. Pri tem so jih izvajalke dopolnjevale s pomembnimi in koristnimi napotki za samoobrambo ter z ustreznimi odzivi na zlorabe. Enake prizore so nato odigrale z upoštevanjem na novo pridobljenega znanja ter na tak način pokazale pozitivno rešene primere zlorab in nasilja.

Učence so delavnice zelo pritegnile, njihovo sodelovanje je bilo na visoki ravni, kar pa je najpomembnejše – naučili so se, kako biti varni, močni in svobodni.

Andreja Burjek

Avtošov na Visokem

Avto ni le prevozno sredstvo ...

V soboto, 13. julija 2013, bo na Visokem ob Tavčarjevem dvorcu celodnevna prireditev Avtoshow v organizaciji kluba Odbiach. Od 10. ure naprej si boste lahko ogledali vse, kar je starega in novega na t. i. tuning sceni.

Za obiskovalce je vstop prost, dogajanje pa bo zelo zanimivo, saj si bodo poleg predelanih, renoviranih, dodelanih, preurejenih, sfziriranih jeklenih konjičkov, ki se bodo med sabo pomerili v »avtostylingu« ter avtoakustiki. Razstavljalci bodo predstavili svoje najnovejše avdio

in video komponente, vgrajene v automobile, v živo si bo mogoče ogledati, kako se izdelava »airbrush« umetnine, nastopila bo plesna skupina Step, prireditev pa bo spremljal zabavni program.

Za zabavo bodo poskrbele tudi hostese, odvil se bo težko pričakovani »carwash«.

Za glasbeno podlago bodo skrbeli DJ-ji, ki se bodo ves dan predstavljali na našem odru, da

pa boste lahko sodelovali tudi gledalci, smo pripravili družabne igre.

Ponujamo tudi možnost brezplačnega kampiranja poleg prizorišča. Po dogodku namreč sledi podelitev pokalov in priznanj najboljšim, pa tudi druženje, ki se lahko zavleče v noč. Z veseljem vas pričakujemo, vabljeni vsi mladi in mladi po duši, dogodek pa se v primeru slabega vremena prestavi za teden dni. Več informacij je na spletni strani www.odbiach.si

Janez Inglič

Srečali so se z zgodovino

Podružnična šola in Turistično društvo Sovodenj sta uspešno izpeljala tretji pohod treh generacij ob rapalski meji – tokrat do Vrhovca v Podlanišču, kjer stoji obnovljen glavni mejnik številka 35.

Na področju današnje Krajevne skupnosti Sovodenj oziroma ob njenem robu so nekdanj stali štirje, danes pa na preteklo zgodovino in krivično rapalsko mejo opozarjajo še trije glavni mejniki s številkami 35, 36 in 38. Prva trasa pohoda po Podosojnski grapi do mejnika 36 med Novo Oselico in Cerkljanskim Vrhom je bila prvič osvojena leta 2005. Pred dvema letoma smo pohodnike popeljali po javorski grapi na Mrzli Vrh do mejnika 38. Novonačrtovano pohodno pot do mejnika 35 pa je do letošnje praznične aprilske sobote vsaj trikrat prekrizalo vreme.

Približno sto pohodnikov, med njimi je bilo največ učencev sovodenjske šole in njihovih staršev, se je iz Podjelovega Brda, na meji med gorenjevaško in cerkljansko občino, odpravilo v hrib proti Karantu, na Lokev, do Brdarja, na Laniše in do Vrhovca. Šli smo mimo Burja, Črtanca, Podčrtarja do Karanta, od tam pa po isti poti v dolino. Na veliko delih poti smo hodili prav po nekdanji rapalski meji in ji s pogledom na drugi strani doline lahko sledili po pobočju vse do Nove Oselice. Kratki igrani prizori učencev in članov sekcije TD Kontrabantarjev so prikazali življenje ob meji v času izvirnega kontrabantanja, srečevanja s financarji in postavljanja žične ograje med kraljevinama na začetku druge svetovne vojne, ki je ločevala kraje, sosede in tudi domačije. V steni hiše pri Brdarju smo opazili vzdana in tako ohranjena manjša vmesna mejnika, kar v krajih ob meji niti ni taka redkost. Nad Lanišarjem smo postali pred italijansko kasarno, ki še vedno da slutiti, da je bila grajena trdno, v pričakovanju dolgotrajnega služenja vojakom, kar pa se na srečo ni zgodilo. Skrita v gozdu je bila na vogalu stene označena z betonskim fašističnim znakom, po tleh so bile položene ploščice v obliki satnic, deževnica s strehe je tekla po žlebovih. Višje nad kasarno smo opazovali šance, močno zakrite ruševine utrdbe oziroma obrambnega zidu, po zgodovinskih virih najbrž zgrajenega za obrambo proti turškim vpadom in zaradi tovarne poti, ki je davno nazaj tekla prek Stare Oselice in povezovala Ilirik z Italijo.

Pri mejniku 35 so otroci dramske skupine zaigrali Mico na konfinu. Med udeleženci smo poiskali in nagradili najstarejšo pohodnico, enainšesdesetletno Marjano Hiršfelder iz Škofje Loke, in najmlajšega, triletnega Gala Dolenca s Hotavelj.

Milka Burnik

ŠD Blegoš

Športna vadba za najmlajše za letos končana

Tudi v letošnjem šolskem letu so bile v okviru ŠD Blegoš organizirane športne urice za otroke od dveh do štirih let starosti. Otroci so obiskovali enourno vadbo v spremstvu staršev ob četrtkih popoldne v telovadnici OŠ Ivana Tavčarja.

Najprej so malčki tekali po telovadnici, se lovili, skakali, hodili in se na ta način privadili velikega prostora. Hitro so se privadili tudi drug na drugega, saj se vsi med sabo niso poznali. Potem so sledile dejavnosti: tek na različne načine (pri tem smo se učili novih pojmov: zdaj, stop, nazaj, naprej, skoči in počepni ...). Oponašali smo različne gibe živali, se spoznali z otroško aerobiko, plesali ob glasbi, tekli s časopisnim papirjem, se igrali z obroči in žogami. Ko so bili otroci ogreti, smo skupaj s starši postavili poligon, ki je vseboval različne postaje. Tu so otroci najbolj razvijali svoje gibalne sposobnosti: moč, koordinacijo, natančnost, hitrost, gibljivost, vzdržljivost.

Velikokrat so bili starši še bolj aktivni kot njihovi otroci. Za konec vadbe smo se umirili z bibarjami, masažami (otrok starša in starš otroka), s hojo z bosimi nogami po različnih podlagah. Športno urico smo zaključili z ekipnim pozdravom roka na roko.

Tako smo zaključili še eno sezono športnih uric. Prišel je čas, ko lahko z otroki preživimo čim več prostega časa v naravi. Izkoristimo ga za kolesarjenje, tek, plavanje, da bomo jeseni pripravljene na nove dogodivščine v telovadnici.

Eva Škrlec

Petošolci so postali kolesarji z izpitom

Šolsko leto se počasi izteka. Učenci merijo svoje znanje na različnih področjih in dosežki ponekod izstopajo v zadovoljstvo učencev in ponos šoli. Da se trud izplača, povedo dobre ocene pri predmetih, priznanje na tekmovanjih, pokali in drugi simboli v športu, zbrani odstotki pri nacionalnih preizkusih znanja.

Učenci so se aprila spet izkazali v Medvodah na državnem ekipnem prvenstvu v badmintonu. Ekipa, za katero so igrali Manca Jezeršek, Špela Pustovrh, Tanja Pivk, Vid Pustavrh, Miha Jereb in Aljaž Lamprecht, je osvojila odlično tretje mesto.

Na medobčinskem prvenstvu v mali odbojki je ekipa mlajših deklic prav tako zasedla tretje mesto. Za to so zaslužne: Urška Rupar, Manca Jezeršek, Tinkara Čadež, Lejla Stanonik, Sara Dolinar, Meta Potočnik, Lučka Debelak, Nika Kržišnik, Rebeka Oblak, Manca Čadež in Sara Primožič.

Dramski krožek je s priredbo Butalcev Frana Milčinskega sodeloval na Otroškem gledališkem festivalu, kjer se je srečalo približno šestdeset skupin. Nastopalo je več kot 600 igralcev. Komisija je izbrala deset najboljših igralcev, med njimi se je znašel tudi Jaka Osredkar iz 9. c razreda.

Tudi letos sta otroški in mladinski pevski zbor sodelovala na medobčinski pevski reviji v Žireh in se med številnimi zbori dobro izkazala.

Učenci drugih razredov matične šole in podružnic so letošnji naravoslovni dan v arboretumu v Volčjem Potoku izpeljali v sobotnem dopoldnevu. Veliko so izvedeli o manj znanih rastlinah, na primer o močvirski cipresi, tisi in ginku, občudovali so kaktuse in orhideje, gredice, grmovnice in živali. Pomudili so se še pri sladoledu in igralih.

Vsi učenci petih razredov so postali pravi kolesarji, saj so se naučili vse potrebno o vključevanju s kolesom v promet in obnašanju na prometnih površinah. Spretnost so testirali tako na poligonu kot na izpitni vožnji. Vsi so opravili kolesarski izpit.

Obiskali so srednjeveško Škofjo Loko, grad in zbirke v njem, po mestu pa z zanimanjem pogledali kužno znamenje, kamniti most, kip Jurija in Agate in druge znamenitosti.

Milka Burnik

Iz OŠ Poljane

Zdrava hrana, gibanje in urjenje možganov

Spomladi ljudje navadno ugotovimo, da smo čez zimo pojedli preveč nezdrave hrane ter da smo se premalo gibali. A vse to se da popraviti.

Prvi korak do boljšega počutja so predstavili učenci 5. a razreda, ki so skupaj z učiteljico Cilko Čibej kar v razredu pripravili zdrav obrok. Učiteljica je že pred poukom zamesila testo, ki je do začetka druge ure lepo vzhajalo. Vsak je dobil kos testa, iz katerega je oblikoval žemljo, štručko, pletenko ali samo hlebček. Medtem ko je testo ponovno vzhajalo, so naredili še dva namaza: fantje tuninega, dekleta pa skutinega. Vzhajane žemljice, štručke in hlebčke so okrasili s sezamovimi, lanenimi ali sončničnimi semeni in jih postavili v ogreto pečico. Med malico se je vse zlato zapeklo. Nato so pripravili še pogrinjek in se pogovorili o kulturnem uživanju hrane.

Druga skupina naših mladih planincev se je odpravila na Hleviško planino nad Idrijo. Njihovo izhodišče je bilo sankališče Kodrov rovt nad Idrijo. Za vzpon na nadmorsko višino 908 metrov in za sestop v Idrijo so potrebovali štiri ure, spremljalo pa jih je deževno, na trenutke pa tudi sončno vreme.

Poleg zdrave prehrane in gibanja je za vsestranski razvoj učencev tzebra zaposliti tudi možgane. Nedavno se je z državnim tekmovanjem zaključilo tudi tekmovanje iz fizike. Predhodno se je na šolskem tekmovanju pod mentorstvom Edija Bajta in Jureta Kumra pomerilo 11 učencev 8. razreda in 9 učencev 9. razreda.

Tina Dolenc iz 8. razreda in Janez Justin ter Lucija Bogataj iz 9. razreda so se uvrstili na področno tekmovanje, ki je bilo v Žireh. Lucija je dosegla 3. mesto in s tem tudi uvrstitev na državno tekmovanje v Ljubljani na Pedagoški fakulteti. Dosegla je 33. mesto in si prislužila zlato Stefanovo priznanje.

Bernarda Pintar

1. srečanje lesostrugarjev na Visokem

Umetnost struženja so prikazali mojstri iz Slovenije in zamejstva

Na prvem srečanju lesostrugarjev na Visokem z naslovom *Umetnost struženja lesa* so se zbrali ljubitelji lesa in mojstri struženja iz Slovenije in zamejstva ter v živo prikazali svoje spretnosti in unikatne izdelke. Na ogled sta bili tudi razstavi struženih lesenih krogel Antona Suhadolca, Podobe rokodelske ustvarjalnosti fotografov Toma Jeseničnika in Toma Weissa, predstavili so se tudi Srednja lesarska šola iz Škofje Loke in škofjeloški rokodelci.

Silvo Košmrlj in klobuki

Nenavaden pladenj z lesenimi jabolki je na Logu vabil mimovozeče pod kozolec k Tavčarjevemu dvorcu na Visokem na prvo srečanje lesostrugarjev. Na pobudo Stanislava Lamovška ga je pripravil center DUO v sklopu projekta DUO Kunsthandwerk. Dvanajst mojstrov lesostrugarjev različnih poklicev in iz različnih koncev Slovenije ter zamejstva, iz Italije in Avstrije, je postavilo na ogled svoje mojstrstvo in mojstrovine. Večina se jih z lesostrugarstvom ukvarja ljubiteljsko. Zbirajo različne lesove in zanimive kose debel, korenin, vej in izrastkov in jih v prostem času obdelujejo v umetnine. Večina je pripeljala stružnice s sabo in v živo pokazala svoje delo. Najmlajši med vsemi je bil še ne dvajsetletni Gašper Dolenc iz Gabrovega nad Škofjo Loko.

Da je bila odločitev o srečanju prava, so dokazali tako lesostrugarji kot obiskovalci, ki so se vsa sobota množično zgrinjali k brnečim stružnicam in dišečemu, včasih rahlo osmojenemu vonju lesa pod kozolcem. Opaziti je bilo avtomobilske registracije iz številnih slovenskih mest in zamejstva,

novinarje in snemalne ekipe, tudi iz nacionalnih slovenske in avstrijske televizije. Z zanimanjem in občudovanjem so opazovali mojstre na stružnicah, spraševali to in ono. Izdelki so bili prava paša za oči in številni so končali v rokah kupcev.

Na vhodu v kozolec sta se vsak na eni strani predstavljala Stanislav Lamovšek iz Dolenčic, pobudnik srečanja, in Marco Bevillaqua iz Trsta,

vsak s svojo razstavo izdelkov. Lamovšek je na večji stružnici ustvarjal lesen, skoraj prosojen kelih, enega od njegovih znanih mojstrskih izdelkov.

Posode, prstani, klobuki ...

Posebno pozornost so pritegnili unikatni dekorativni predmeti iz različnih lesov in zanimivih delov dreves mojstra Ljuba Zečeviča iz okolice Puconcev, ki je za dame izdelal tudi nekaj krasno oblikovanih prstanov. V vsakega je vloženih veliko ur dela in cena nikoli ne povrne stroška. Med mojstri ni manjkal številnim domačim obiskovalcem znani Matija Hiršenfelder iz Škofje Loke. Profesionalno, v rokavicah in z zaščitnimi očali je z brusnim papirjem sukal prste v nekaj milimetrov debeli vrteči se majhni, nizki ovalni posodici. Občudovanja vredni so bili tudi tanki klobuki iz orehovega lesa, izdelek študenta elektroenergetike Silva Košmrlja iz Sodražice. Za vsakega porabi približno osem ur, potem pa ga je treba dokončno oblikovati še na modelu, je pojasnil. Zanimive so bile tudi večje posode in drugi

Izdelki Ljuba Zečeviča

izdelki Franca Merkača iz Celovca, ki so poleg struženja bili deležni še drugih obdelav.

Lesostrugarji so predstavili struženje na manjših stružnicah na električni pogon, razen Zvonka Hrena iz okolice Slovenj Gradca, ki je s sabo pripeljal več kot 70 let staro leseno stružnico. Kot nekoč stari mojstri, jo je poganjal z nogo in stružil vrtavke ali drglčke iz češpljevega lesa. Izdelki, ki jih je razstavljal na Visokem, niso bili izdelani na tej stružnici. S sabo jo je pripeljal le zato, da je pokazal, kako so stružili v starih časih.

Na odmevnem dogodku so se predstavili tudi Srednja lesarska šola s svojim šolskim programom in Škofjeloški rokodelci sekcije DUO OOO Škofja Loka. Pred kozolcem je bila postavljena razstava struženih lesenih krogel iz največje zbirke različnih vrst lesa v Sloveniji zbiratelja Antona Suhadolca, v dvorcu pa z naravnimi barvami barvana volna in volneni izdelki. Med prireditvijo smo si lahko ogledali tudi fotografsko razstavo Podobe rokodelske ustvarjalnosti fotografov Toma Jeseničnika in Toma Weissa. Dogodek se je končal s koncertom dua Bakalina iz Čadrga.

Tadeja Šubic

Kava bar Poljane

... PRIJETNA OSVEŽITEV TUDI V VROČIH POLETNIH DNEH ...

Odišna kava Vergano, ledena kava, sladolej, naravna limonada, sendviči, pice ter pijače vseh vrst po zelo ugodnih cenah!

Imate kar nekaj razlogov, da nas obiščete!

Posebno ponudbo in pijače "HAPPY HOUR" najdete tudi na Facebooku: Kava bar Poljane.